

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 19 april 2023

681/2023

Lag om främjande av integration

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att främja

- 1) invandrares integration,
- 2) invandrares sysselsättning eller företagsverksamhet,
- 3) invandrares kompetens och arbetslivsfärdigheter,
- 4) förverkligandet av likabehandling, delaktighet och jämlikhet för invandrare,
- 5) invandrares välfärd och hälsa,
- 6) goda befolkningsrelationer och samhällets mottaglighet,
- 7) tillgången på behövliga och högklassiga integrationsfrämjande tjänster,
- 8) sektorsövergripande samarbete mellan integrationsfrämjande aktörer,
- 9) samordningen av integrationsfrämjande planering och utveckling med övrig nationell, regional och lokal planering och utveckling.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på den som har ett giltigt uppehållstillstånd i Finland enligt utlänningslagen (301/2004). Lagen tillämpas även på den vars uppehållsrätt har registrerats eller som har beviljats ett uppehållskort i enlighet med utlänningslagen. Lagen tillämpas även på ett nordiskt lands medborgare vars uppehållsrätt har registrerats i enlighet med det som har avtalats mellan de nordiska länderna om registrering av befolkningen.

Med avvikelse från bestämmelserna i 1 mom. tillämpas 10 § även på andra invandrare som vistas i Finland. Med avvikelse från bestämmelserna i 1 mom. tillämpas 68 § även på en finsk medborgare som är offer för människohandel i enlighet med 3 § 7 punkten i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel (746/2011).

Bestämmelserna i 4 kap. om anvisande till kommuner och i 61–66 § om ersättning för kostnader till kommun eller välfärdsområde tillämpas på den som

- 1) får internationellt skydd enligt utlänningslagen,

2) efter att ha ansökt om internationellt skydd har beviljats uppehållstillstånd enligt 51, 52 eller 89 § i utlänningslagen,

3) på grundval av 93 § i utlänningslagen har tagits till Finland på särskilda humanitära grunder eller för att uppfylla internationella förpliktelser,

4) har beviljats kontinuerligt uppehållstillstånd enligt 52 a § 2 mom. eller 54 § 5 mom. i utlänningslagen, eller

5) har beviljats uppehållstillstånd enligt 110 § i utlänningslagen och som uppfyller villkoren i 4 § i lagen om hemkommun (201/1994).

Bestämmelserna i 4 kap. och 61–66 § tillämpas dessutom på en familjemedlem och en annan anhörig till den som avses i 3 mom., om familjebandet till den som avses i 3 mom. har funnits redan innan den personen kom till Finland.

Bestämmelserna i 61, 62 och 65 § om ersättning för kostnader till kommunen eller välfärdsområdet tillämpas på ett barn till den som avses i 3 eller 4 mom., om barnet har fötts i Finland.

Bestämmelserna om ersättning av kostnader i 3 kap. och 69 § tillämpas på en person under 25 år som

1) har anlänt till Finland som minderårig utan vårdnadshavare och som har beviljats uppehållstillstånd efter att som minderårig ha ansökt om internationellt skydd eller som har tagits till Finland inom en flyktingkvot enligt 90 § i utlänningslagen,

2) har anvisats till Finland inom en flyktingkvot enligt 90 § i utlänningslagen då han eller hon var minderårig och utan vårdnadshavare och som blivit myndig innan han eller hon anlänt till Finland,

3) som minderårig har tagits till Finland utan vårdnadshavare på särskilda humanitära grunder eller för uppfyllande av internationella förpliktelser med stöd av 93 § i utlänningslagen,

4) har kommit till Finland som minderårig utan vårdnadshavare, har beviljats ett uppehållstillstånd som avses i 110 § i utlänningslagen och har en hemkommun enligt lagen om hemkommun,

5) är en minderårig som efter att ha kommit till Finland inte längre har någon vårdnadshavare och

a) har beviljats uppehållstillstånd efter att ha ansökt om internationellt skydd som minderårig,

b) har tagits till i Finland inom en flyktingkvot som avses i 90 § i utlänningslagen,

c) på grundval av 93 § i utlänningslagen har tagits till Finland på särskilda humanitära grunder eller för uppfyllande av internationella förpliktelser, eller

d) har beviljats ett uppehållstillstånd som avses i 110 § i utlänningslagen och har en hemkommun enligt lagen om hemkommun,

6) är minderårig och har anlänt som familjemedlem eller annan anhörig till den som avses i 1–5 punkten, eller

7) avses i 1–6 punkten och som har fått finskt medborgarskap.

3 §

Tillämpning av lagen på arbetssökande

Vid tillämpning av 12–32 § på en arbetssökande som avses i 3 § 1 mom. 3 punkten i lagen om anordnade av arbetskraftsservice (380/2023) ankommer ansvaret för genomförandet av de åtgärder och tjänster som i denna lag har ålagts kommunen, på arbetskraftsmyndigheten enligt 3 § 1 mom. 1 punkten i den lagen, om inte något annat följer av annan lagstiftning.

När tjänster som avses i 14–24 § anordnas och tillhandahålls för en integrationskund som avses i 5 § 5 punkten och som är registrerad som arbetssökande, iakttas dessutom vad

som föreskrivs i lagen om ordnande av arbetskraftsservice, om inte något annat föreskrivs i denna eller någon annan lag.

4 §

Tillämpning av lagen på barn

När denna lag tillämpas på personer under 18 år ska barnets bästa beaktas i första hand. Vid bedömningen av barnets bästa ska bestämmelserna om detta i 4 § 2 mom. i barnskyddslagen (417/2007) beaktas.

När i denna lag avsedda åtgärder vidtas och tjänster tillhandahålls ska barnets önskemål och åsikt utredas och beaktas enligt barnets ålder och utvecklingsnivå. Ett barn ska enligt sin ålder och utvecklingsnivå tillförsäkras möjligheten att få information i ett ärende som gäller barnet och på ett språk som barnet förstår samt att framföra sin åsikt och sitt önskemål om ärendet.

Endast i det fall att utredningen skulle äventyra barnets hälsa eller utveckling eller det i övrigt är uppenbart onödigt behöver barnets åsikt inte utredas.

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *integration* invandrarens individuella process som försiggår i växelverkan med samhället och under vilken invandrarens likabehandling och jämlikhet i samhället samt delaktighet i arbets- och näringslivet, utbildning, organisationsverksamhet eller annan samhällsrelig verksamhet fördjupas och blir mångsidigare,

2) *integrationsfrämjande* stödande av integration genom att för invandrare tillhandahålla tjänster som avses i denna lag, genom att stödja invandrarens möjligheter att upprätthålla sitt eget språk och sin egen kultur samt genom att främja samhällets mottaglighet,

3) *främjande av etablering* stödande åtgärder utanför kommunens integrationsprogram, avsedda i synnerhet för integration av en invandrare som i avsikt att arbeta eller studera flyttar till kommunen,

4) *invandrare* en person som flyttat till Finland och som vistas i landet med ett tillstånd som beviljats för annat än turism eller därmed jämförbar kortvarig vistelse eller vars uppehållsrätt har registrerats eller som har beviljats uppehållskort,

5) *integrationskund* invandrare med en giltig integrationsplan eller en sektorsövergripande integrationsplan,

6) *arbetssökande* en person som avses i 3 § 3 punkten i lagen om ordnande av arbetskraftsservice,

7) *arbetslös arbetssökande* en person som uppfyller definitionerna av en arbetslös och en arbetssökande i 3 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice,

8) *offer för människohandel* en person som avses i 3 § 7 punkten i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel,

9) *integrationsprogram* tjänstehelhet som kommunen ordnar för invandrare i inledningskedet av integrationen,

10) *tjänster som ingår i integrationsprogrammet* tjänster som kommunen ordnar i inledningskedet av integrationen och som har till syfte att främja invandrarens integration, sysselsättning eller företagsverksamhet, kompetens och arbetslivsfärdigheter, förverkligande av likabehandling, delaktighet och jämlikhet, hälsa och välfärd, medborgarfärdigheter för vardagen samt deltagande i organisationsverksamhet och annan samhällsrelig verksamhet,

11) *övriga integrationsfrämjande tjänster* sådana tjänster utanför integrationsprogrammet som anordnas som en del av arbetskraftsservicen, övrig kommunal basservice, det nationella utbildningssystemet, välfärdsområdets social- och hälsovårdstjänster, Folkpensionsanstaltens tjänster och organisationers, föreningars eller sammanslutningars verksamhet,

12) *samhällsorientering* studier som ingår i integrationsprogrammet, som förstärker integrationskundens förståelse för det finländska samhället, medborgarfärdigheterna för vardagen samt de egna rättigheterna och skyldigheterna och som ordnas på integrationskundens eget språk eller ett språk som denne har goda kunskaper i,

13) *integrationsplan* plan som utarbetas för främjande av den individuella integrationen och där kommunen kommer överens med invandraren om individuella integrations- och sysselsättningsmål samt tjänster och deltagande i tjänsterna,

14) *sektorsövergripande integrationsplan* personlig plan som utarbetas för främjande av integrationen och där kommunen kommer överens med välfärdsområdet och invandraren om integrationsfrämjande mål som är lämpliga för invandraren och om deltagande i integrationsfrämjande tjänster,

15) *serviceproducent* aktör som producerar en sådan tjänst åt kommunen som avses i 10 § eller i 13 § 1 mom. 3 eller 4 punkten,

16) *kommunplats* en anmälan som baserar sig på ett i 42 § avsett avtal mellan närings-, trafik- och miljöcentralen och kommunen om kommunens beredskap att ordna bostad, mottagande och service och att ta emot en invandrare som avses i 2 § 3 eller 4 mom. inom ett förfarande för anvisande till kommunen enligt 4 kap.,

17) *anvisande till kommunen* förfarande där närings-, trafik- och miljöcentralen på det sätt som anges i 43 § anvisar en i 2 § 3 eller 4 mom. avsedd person till en kommunplats som kommunen har beviljat eller där den personen flyttar från en förläggning till kommunen med hjälp av förläggningens stödåtgärder eller självständigt,

18) *sektorsövergripande samarbete* ett samarbete mellan myndigheter från olika sektorer, organisationer, föreningar, sammanslutningar, stiftelser, utbildningsproducenter, läroanstalter, serviceproducenter och andra aktörer,

19) *goda befolkningsrelationer* relationer mellan befolkningsgrupper som baserar sig på positiva attityder, en fungerande växelverkan, en känsla av trygghet och deltagande i samhället.

6 §

Tolkning och översättning

Bestämmelser om myndighetens skyldighet att ombesörja tolkning eller översättning av ett ärende finns i 26 § i förvaltningslagen (434/2003).

7 §

Rätten till arbetslöshetsförmån och utkomststöd

Bestämmelser om invandrars rätt till arbetslöshetsförmån finns i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) och rätt till utkomststöd finns i lagen om utkomststöd (1412/1997).

8 §

Kommunernas samarbete

Vad som föreskrivs i denna lag om kommunens uppgifter kan även genomföras av den arbetskraftsmyndighet som avses i 3 § 1 punkten i lagen om ordnande av arbetskraftsservice, om inte något annat föreskrivs i denna eller någon annan lag.

9 §

Kontakt för bedömning av behovet av integrationsfrämjande tjänster

Om en myndighet i sitt arbete har fått kännedom om en person som bedöms vara i behov av i denna lag avsedda integrationsfrämjande tjänster och vars första uppehållstillstånd eller uppehållskort har utfärdats eller vars uppehållsrätt har registrerats för högst tre år sedan, ska myndigheten hänvisa personen till integrationsfrämjande tjänster eller, om personen ger sitt samtycke, ta kontakt med den myndighet i kommunen som ansvarar för integrationsfrämjande tjänster, för att bedöma servicebehovet.

Kommunen ska utse den aktör som ska kontaktas, utan dröjsmål ta tagna kontakter som är riktad till den till behandling och efter behov vidta de åtgärder som avses i 2 kap.

2 kap.

Integrationsfrämjande tjänster

10 §

Vägledning och rådgivning

Kommunen ska sörja för allmän vägledning och rådgivning för invandrare och integrationskunder. Kommunen ansvarar för att det inom dess område finns verksamhetsställen eller tjänster som motsvarar behovet och där invandraren kan få personlig vägledning och rådgivning oavsett orsaken till invandringen och vistelsens längd. Vägledning och rådgivning kan genomföras av kommunen eller en serviceproducent.

Kommunen ska vid behov ge invandrare information om det finländska samhället, service- och utbildningssystemet, arbetslivet samt invandrares rättigheter och skyldigheter i Finland. Kommunen ska vid behov hänvisa invandraren till den bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster som avses i 14 §, till den sektorsövergripande bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster som avses i 15 § eller till service eller verksamhet som tillhandahålls av kommunen, välfärdsområdet, någon annan myndighet eller en läroanstalt, högskola, organisation, förening eller sammanslutning eller någon annan aktör som främjar integration eller etablering.

11 §

Basinformation om det finländska samhället

Den myndighet som tillämpar denna lag ska informera invandrare om deras rättigheter och skyldigheter i det finländska samhället och arbetslivet i samband med delgivningen av beslutet om uppehållstillstånd, registreringen av uppehållsrätten, beviljandet av uppehållskort eller registreringen av hemkommuns- och befolkningsuppgifter.

Varje myndighet som tillämpar denna lag ska för sin del ansvara för att ta fram och uppdatera den information som avses i 1 mom. Arbets- och näringsministeriet ansvarar för att samordna, översätta och distribuera uppgifterna för myndigheternas bruk.

12 §

Ordnanande av integrationsfrämjande tjänster

Integrationsfrämjande åtgärder och tjänster ordnas som en del av kommunens integrationsprogram som avses i 13 § samt som andra integrationsfrämjande tjänster som ordnas som en del av arbetskraftsservicen, annan kommunal basservice, det nationella utbildningssystemet, välfärdsområdets social- och hälsovårdstjänster, Folkpensionsanstaltens tjänster eller organisationers, föreningars eller sammanslutningars verksamhet.

13 §

Innehållet i kommunens integrationsprogram

Kommunen ska ordna ett integrationsprogram som ska innehålla

- 1) den bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster som avses i 14 § samt den sektorsövergripande bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster som avses i 15 §,
- 2) utarbetande av en integrationsplan som avses i 16 § och utarbetande av en sektorsövergripande integrationsplan som avses i 17 §,
- 3) en flerspråkig samhällsorientering som avses i 25 §,
- 4) i 26 § avsedd och annan utbildning och tjänster som främjar kunskaper i finska och svenska, läs- och skrivkunnighet, samhälls- och arbetslivsfärdigheter samt sysselsättning och företagsverksamhet,
- 5) vägledning och rådgivning under programmet, och
- 6) en slutbedömning av språkkunskaperna enligt 26 §.

Integrationsprogrammet kan dessutom innehålla andra tjänster som omfattas av kommunens organiseringsansvar och som främjar integrationskundens sysselsättning, företagande, arbets- och funktionsförmåga, invandrares välbefinnande och hälsa eller integration samt introduktion till och deltagande i organisationers, föreningars eller sammanslutningars verksamhet eller annan samhällselig verksamhet eller kultur- och fritidsverksamhet.

Kommunen ska utarbeta ett dokument för integrationsprogrammet som beskriver de inledande integrationstjänsterna, vem som ansvarar för dem och samarbetet med andra aktörer i samband med dessa tjänster.

14 §

Bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster

Kommunen ska utarbeta en bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster för en invandrare vars första uppehållstillstånd eller uppehållskort beviljades eller uppehållsrätt registrerades för högst tre år sedan och som

- 1) är en arbetslös arbetssökande,
- 2) är en sådan person som avses i 2 § 3 eller 4 mom.,
- 3) får stöd för hemvård av barn enligt 2 § 1 mom. 3 punkten i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996), eller
- 4) ber om en bedömning eller i fråga om vilken kontakt tagits på det sätt som avses i 9 § och som anses behöva en bedömning.

Kommunen ska bedöma invandrarens kompetens och förutsättningar för sysselsättning och studier samt andra förutsättningar för integration samt dennes behov av utbildning och andra integrationsfrämjande tjänster som tillhandahålls av kommunen eller en serviceproducent och behovet av deltagande i en organisations, föreningars eller sammanslutnings verksamhet. Under bedömningen utreds invandrarens mål och önskemål, tidigare utbildning, arbetshistorik, språkkunskaper, arbets- och funktionsförmåga som påverkar förutsättningarna för anställning och integration samt andra faktorer som har avsevärd betydelse för anställning och integration. För utredning av servicebehovet kan en invandrare hänvisas till behövliga expertbedömningar och undersökningar. Bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster ska inledas utan dröjsmål när kommunen får kännedom om en sådan person.

Åtgärder som ingår i bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster kan ordnas i stället för de kompletterande samtal om jobbsökning som avses i 32 § 1 mom. 1 punkten i lagen om ordnande av arbetskraftsservice.

Utifrån bedömningen ska kommunen vid behov även hänvisa invandraren till andra myndigheters tjänster. Kommunen kan vid behov även hänvisa invandraren till en serviceproducenters integrationsfrämjande tjänst samt till en organisations, förenings eller sammanslutnings verksamhet.

Närmare bestämmelser om innehållet i och genomförandet av bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster får utfärdas genom förordning av statsrådet.

15 §

Sektorsövergripande bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster

Kommunen ska tillsammans med välfärdsområdet utarbeta en sektorsövergripande bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster för en invandrare vars första uppehållstillstånd eller uppehållskort beviljades eller uppehållsrätt registrerades för högst tre år sedan och som

- 1) har tagits till Finland inom en flyktingkvot enligt 90 § i utlänningslagen,
- 2) är ett sådant barn eller en sådan ung person som avses i 2 § 6 mom.,
- 3) är ett offer för människohandel,
- 4) annat än tillfälligt får utkomststöd som avses i lagen om utkomststöd, eller
- 5) är en annan person än en sådan som avses i 1–4 mom., om främjandet av personens integration förutsätter samordning av de tjänster som avses i 12 § och som hör till kommunens och välfärdsområdets organiseringsansvar.

Om det i den bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster som avses i 14 § identifieras att främjandet av invandrarens integration förutsätter samordning av de tjänster som avses i 12 § och som kommunen och välfärdsområdet ansvarar för ska kommunen och välfärdsområdet utarbeta en sektorsövergripande bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster för invandraren.

Med avvikelse från 1 mom. kan kommunen och en sådan invandrare som avses i 1 mom. emellertid tillsammans utarbeta en sådan bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster som avses i 14 §, om det är uppenbart att invandraren inte har några behov av social- och hälsovårdstjänster i anknytning till integrationen eller av någon annan grundad anledning. Någon sektorsövergripande bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster behöver inte göras för ett barn som avses i 1 mom. 2 punkten om barnets servicebehov kan tillgodoses genom någon annan kundplan.

Beträffande offer för människohandel kan man avvika från den tidsfrist på tre år som avses i 1 mom., om personen fås att omfattas av kommunens integrationsfrämjande tjänster först när tidsfristen har gått ut.

Under bedömningen utreds personens kompetens och förutsättningar för sysselsättning och studier och andra integrationsförutsättningar samt eventuella behov av sysselsättnings-, utbildnings-, socialvårds-, hälso- och sjukvårds- och rehabiliteringstjänster och andra integrationsfrämjande tjänster. Under bedömningen utreds invandrarens mål och önskemål, tidigare utbildning, arbetshistorik och språkkunskaper samt andra faktorer som har avsevärd betydelse för sysselsättningen och integrationen. Bedömningen kan även omfatta bedömning av arbets- och funktionsförmågan. För utredning av servicebehovet kan en invandrare hänvisas till behövliga expertbedömningar och undersökningar. En sektorsövergripande bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster ska inledas utan dröjsmål när kommunen får kännedom om en sådan person. Åtgärder som ingår i den sektorsövergripande bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster kan ordnas i stället för de kompletterande samtal om jobsökning som avses i 32 § 1 mom. 1 punkten i lagen om ordnande av arbetskraftsservice.

Utifrån bedömningen ska kommunen eller välfärdsområdet vid behov även hänvisa personen till andra myndigheters tjänster. Kommunen eller välfärdsområdet kan vid be-

hov även hänvisa personen till en serviceproducenters integrationsfrämjande tjänst eller till en organisations, förenings eller sammanslutnings verksamhet.

Närmare bestämmelser om innehållet i och genomförandet av den sektorsövergripande bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster får utfärdas genom förordning av statsrådet.

16 §

Integrationsplan

Kommunen ska utarbeta en integrationsplan för en sådan invandrare som avses i 14 § 1 mom. eller 15 § 1 mom. om personen utifrån bedömningen enligt 14 eller 15 § bedöms vara i behov av en integrationsplan för att främja integrationen.

17 §

Sektorsövergripande integrationsplan

Kommunen ska tillsammans med välfärdsområdet och invandraren utarbeta en sektorsövergripande integrationsplan om invandraren i den sektorsövergripande bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 15 § har bedömts ha behov av tjänster som förutsätter sektorsövergripande samarbete och samordning av sysselsättnings-, utbildnings-, socialvårds- och hälso- och sjukvårdstjänster eller andra integrationsfrämjande tjänster.

Av grundad anledning kan kommunen och invandraren dock utarbeta en integrationsplan tillsammans.

18 §

Mål som ska överenskommas i integrationsplanen eller i den sektorsövergripande integrationsplanen

Kommunen och invandraren ska i integrationsplanen komma överens eller kommunen, välfärdsområdet och invandraren ska i den sektorsövergripande integrationsplanen komma överens om de individuella långsiktiga målen för integrationen och sysselsättningen eller företagsverksamheten samt om målen under integrationsplanen. När de individuella målen ställs upp ska invandrarens önskemål, kompetens, livssituation samt arbets- och utbildningshistorik beaktas.

För en invandrare som är arbetssökande ska vid sidan av de andra integrationsfrämjande målen som mål anges sysselsättning eller företagsverksamhet.

För någon annan invandrare än en sådan som avses i 2 mom. ska vid sidan av de andra integrationsfrämjande målen som mål huvudsakligen anges förstärkande av arbetslivsfärdigheter och arbetslivsorientering samt sysselsättning eller företagsverksamhet.

Med avvikelse från 2 och 3 mom. ska i regel åtminstone att genomgå utbildning på andra stadiet anges som mål för en integrationskund som är under 25 år.

19 §

Innehållet i integrationsplanen eller den sektorsövergripande integrationsplanen

Kommunen och invandraren ska i integrationsplanen komma överens eller kommunen, välfärdsområdet och invandraren ska i den sektorsövergripande integrationsplanen komma överens om tjänster som främjar integration, sysselsättning eller företagsverksamhet, hälsa och välbefinnande eller samhällliga färdigheter, om deltagande i organisationers, förenings eller sammanslutningars verksamhet, om studier i finska eller svenska samt om vägledning och rådgivning i den omfattning som invandrarens egna mål, kompetens och

behov av integrationstjänster kräver. I integrationsplanen för en invandrare som registrerats som arbetssökande ska en jobbsöknings skyldighet i enlighet med 44 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice uppställas, om inte något annat följer av den lagen. I planen ska man också komma överens om hur genomförandet av tjänsterna ska följas.

Kommunen svarar för att de tjänster som är inkluderade i integrationsplanen eller i den sektorsövergripande integrationsplanen utgör en ändamålsenlig och vid behov en sektorsövergripande tjänstehelhet som främjar invandrarens integration. Integrationsplanen eller den sektorsövergripande integrationsplanen ska innehålla tjänster som ingår i integrationsprogrammet enligt 13 § eller andra integrationsfrämjande tjänster.

Integrationsplanen eller den sektorsövergripande integrationsplanen ska innehålla motivering till de överenskomna tjänsternas ändamålsenlighet med avseende på uppnåendet av det mål som har ställts för invandrarens integration och sysselsättning eller företagsamhet.

20 §

Utarbetande av integrationsplan eller sektorsövergripande integrationsplan

Kommunen ska utarbeta en integrationsplan utan dröjsmål efter att invandraren har genomgått den bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster som avses i 14 § eller den sektorsövergripande bedömning av kompetens och behovet av integrations-tjänster som avses i 15 §. Integrationsplanen kan utarbetas i samband med den inledande intervju som ingår i bedömningen.

Kommunen och välfärdsområdet ska utarbeta en sektorsövergripande integrationsplan utan dröjsmål efter att invandraren har genomgått den sektorsövergripande bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster som avses i 15 §. Den sektorsövergripande integrationsplanen kan utarbetas i samband med den inledande intervju som ingår i den sektorsövergripande bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster.

Integrationsplanen eller den sektorsövergripande integrationsplanen ska utarbetas senast inom tre år efter det att det första uppehållstillståndet eller uppehållskortet beviljades eller uppehållsrätten registrerades.

Beträffande offer för människohandel kan man vid behov avvika från den tidsfrist på tre år som avses i 3 mom., om personen fås att omfattas av kommunens integrationsfrämjande tjänster först när tidsfristen har gått ut.

Integrationskunden ska hänvisas till att söka utbildning eller andra integrations- och sysselsättningstjänster som motsvarar hans eller hennes individuella behov, enligt vad som överenskommit i integrationsplanen eller den sektorsövergripande integrationsplanen, inom en månad från det att integrationsplanen utarbetats. Vid behov ska hänvisningen ske i samarbete med den myndighet som ansvarar för att organisera tjänsten, en serviceproducent eller en organisation, förening eller sammanslutning.

21 §

Integrationsplan för familjer

Kommunen ska tillsammans med familjen och vid behov i sektorsövergripande samarbete med andra myndigheter som är viktiga med avseende på familjens situation utarbeta en integrationsplan för familjen, om

1) familjens helhetssituation kräver det på grundval av den bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster som avses i 14 § eller den sektorsövergripande bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster som avses i 15 §, och

2) vårdnadshavaren eller vårdnadshavarna ger sitt samtycke till att en integrationsplan utarbetas för familjen.

Vid bedömningen av behovet av en integrationsplan för familjen ska kommunen fästa särskild uppmärksamhet vid främjande av barnets, den ungas och familjens välbefinnande, hälsa och delaktighet samt vid föräldrarnas behov av sektorsövergripande stöd och utbildning i anknytning till integrationen.

Kommunen ska hänvisa integrationskunden och dennes familj att utan dröjsmål efter att integrationsplanen har utarbetats söka sig till utbildning eller tjänster som har överenskommit i integrationsplanen. Kommunen ska vid behov vid hänvisning samarbeta med den myndighet som ansvarar för organiseringen av tjänsten, en serviceproducent eller en organisation, förening eller sammanslutning.

22 §

Översyn av en integrationsplan eller sektorsövergripande integrationsplan

Kommunen ska följa genomförandet av integrationsplanen. Integrationsplanen ska ses över på initiativ av kommunen med anledning av förändringar som skett i integrationskundens servicebehov eller livssituation eller på begäran av integrationskunden. Integrationsplanen ska dock ses över minst var sjätte månad.

Kommunen och välfärdsområdet ska följa genomförandet av den sektorsövergripande integrationsplanen. Den sektorsövergripande integrationsplanen ska ses över på initiativ av kommunen eller välfärdsområdet med anledning av förändringar som skett i integrationskundens servicebehov eller livssituation eller på begäran av integrationskunden. Den sektorsövergripande integrationsplanen ska dock ses över minst var sjätte månad. Översynen av den sektorsövergripande integrationsplanen utförs av kommunen tillsammans med välfärdsområdet och integrationskunden.

Med avvikelse från 2 mom. får kommunen eller välfärdsområdet dock genomföra översynen tillsammans med integrationskunden, om planen ses över och ändras endast i fråga om en tjänst som den kommun eller välfärdsområde som genomför översynen ansvarar för.

I samband med översynen kan den sektorsövergripande integrationsplanen ersättas med en integrationsplan eller integrationsplanen ersättas med en sektorsövergripande integrationsplan om det behövs utifrån integrationskundens gällande situation.

23 §

Varaktighet för och upphörande av en integrationsplan eller sektorsövergripande integrationsplan

Varaktigheten för integrationsplanen eller den sektorsövergripande integrationsplanen bestäms individuellt för integrationskunden

- 1) på grundval av de mål som överenskommit i integrationsplanen eller den sektorsövergripande integrationsplanen,
- 2) på grundval av samlad arbets- och utbildningshistorik och annan kompetens, och
- 3) på grundval av de tjänster som planerats och erbjudits.

Den första integrationsplanen eller sektorsövergripande integrationsplanen kan uppgöras för högst ett år. Den sammanlagda maximala varaktigheten för integrationsplaner eller sektorsövergripande integrationsplaner är två år från det att den första integrationsplanen uppgjorts.

Den maximala varaktigheten som avses i 2 mom. kan förlängas med högst två år om det är motiverat på grund av integrationskundens knappa utbildningsbakgrund eller behovet av sektorsövergripande tjänster och om det behövs särskilda åtgärder för att stödja integrationskundens integration och sysselsättning eller för att den maximala varaktighet som avses i 2 mom. har gått ut medan invandraren fått stöd för hemvård av barn enligt lagen

om stöd för hemvård av barn och privat vård och deltagit på deltid i en integrationsplan eller en sektorsövergripande integrationsplan.

Den maximala varaktigheten kan även förlängas för en tid som motsvarar orsakens varaktighet om integrationsplanen tillfälligt inte kunnat genomföras på grund av skada eller sjukdom eller för att invandraren använt sina graviditets- eller föräldrapenningdagar enligt 9 kap. i sjukförsäkringslagen (1224/2004) eller av någon annan med dessa jämförbar orsak.

Bestämmelser om förlängningen av integrationsplanens varaktighet för genomförande av frivilliga studier för en integrationskund som är registrerad som arbetssökande finns i 31 §.

Om integrationskunden fortfarande har behov av sysselsättningsfrämjande tjänster när varaktigheten för integrationsplanen går ut, finns bestämmelser om behövliga fortsatta åtgärder i lagen om ordnande av arbetskraftsservice.

24 §

Integrationskundens skyldighet att följa integrationsplanen eller den sektorsövergripande integrationsplanen

Kommunen ska för integrationskunden redogöra vilka rättigheter och skyldigheter som följer av integrationsplanen och de anknytande tjänsterna. Redogörelsen ska ges så att integrationskunden förstår vilka rättigheter och skyldigheter han eller hon har.

Integrationskunden ska

- 1) delta i utarbetandet och översynen av integrationsplanen eller den sektorsövergripande integrationsplanen,
- 2) genomföra den plan som utarbetats med honom eller henne,
- 3) söka sig till och regelbundet delta i de tjänster som överenskommit i planen,
- 4) underrätta kommunen hur han eller hon har genomfört planen, och
- 5) underrätta kommunen om betydande förändringar i sitt servicebehov eller sin livssituation eller andra förändringar som kan påverka uppnåendet av de mål som överenskommit i planen och deltagandet i tjänsterna.

Dessutom ska en integrationskund som är registrerad som arbetssökande meddela om genomförandet av planen på det sätt som anges i 39 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice.

Bestämmelser om hur försummelse av skyldigheterna inverkar på rätten att få arbetslöshetsförmån finns i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och bestämmelser om hur det inverkar på utkomststödet finns i lagen om utkomststöd.

25 §

Flerspråkig samhällsorientering

Kommunen ska ordna samhällsorientering för integrationskunden, i den mån det är möjligt på hans eller hennes modersmål eller på ett språk som han eller hon annars har goda kunskaper i med beaktande av integrationskundernas servicebehov och språkliga behov i kommunen. Flerspråkig samhällsorientering kan genomföras av kommunen eller av en serviceproducent.

Samhällsorienteringen ska åtminstone innehålla information om att bo, leva och arbeta i Finland, om hur det finländska samhället fungerar och om individens rättigheter och skyldigheter.

Närmare bestämmelser om innehållet i och genomförandet av flerspråkig samhällsorientering får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Innehållet i integrationsutbildning

Som integrationsutbildning för en integrationskund som inte är läropliktig enligt lagen om läroplikt (1214/2020) ordnas på basis av dennes integrationsmål, kompetens och behov av integrationsfrämjande tjänster

- 1) undervisning i finska eller svenska,
- 2) undervisning i yrkesfärdigheter eller andra färdigheter som behövs i arbetslivet, karriärvägledning eller yrkesplanering och vägledning till fortsatta studier, till sysselsättningsfrämjande tjänster eller till arbetsmarknaden,
- 3) övrig utbildning som främjar beredskap till samhällliga och kulturella färdigheter samt medborgarfärdigheter för vardagen.

Integrationsutbildningen ska även innehålla en period av inläring i arbete eller verksamhet som stöder arbets- och funktionsförmågan. Den måste även omfatta identifiering av tidigare förvärvade kompetenser.

Det språkliga målet i integrationsutbildningen ska vara att integrationskunden når fungerande elementära språkfärdigheter i finska eller svenska. Sluttestning i finska eller svenska ska ordnas som en del av integrationsutbildningen.

Utbildningsstyrelsen fastställer läroplansgrunderna för integrationsutbildningen för vuxna invandrare och bestämmer hur sluttestningen av språkfärdigheter i finska och svenska ska genomföras. I grunderna för läroplanen fastställs utbildningens mål, huvudinnehåll och bedömning av kunskandet hos en studerande samt den information som ska ingå i den personliga studieplanen och intyget. Den som producerar utbildningstjänsterna ska på basis av grunderna utarbeta en plan för genomförandet av utbildningen. Utbildningsproducenten kan av grundad anledning avvika från läroplansgrunderna.

Med avvikelse från 1–4 mom. kan det som integrationsutbildning i enlighet med kundens behov genomföras

- 1) utbildning i läs- och skrivkunnsighet som ges i enlighet med Utbildningsstyrelsens rekommendation för läroplan för utbildning i grundläggande litteracitet inom fritt bildningsarbete, eller
- 2) grundläggande utbildning för vuxna som ges i enlighet med Utbildningsstyrelsens grunder för läroplanen för grundläggande utbildning för vuxna.

Ordnande av integrationsutbildning

Kommunen svarar för att det i kommunen erbjuds integrationsutbildning i den grad att tillgången motsvarar behovet hos de integrationskunder som bor i kommunen. Kommunen ska hänvisa en integrationskund som inte är läropliktig till integrationsutbildning som genomförs av kommunen eller någon annan aktör.

Integrationsutbildningen för en integrationskund som är registrerad som arbetssökande ordnas i regel som arbetsmarknadsutbildning i enlighet med lagen om ordnande av arbetskraftsservice. Integrationsutbildning kan också ordnas i form av frivilliga studier.

Kommunen ska dessutom samordna integrationsutbildningen med de tjänster som ingår i integrationsprogrammet, kommunens övriga tjänster och de tjänster som avses i lagen om ordnande av arbetskraftsservice samt med det nationella utbildningssystemet på ett sätt som ger integrationskunden tillgång till samordnade tjänstehelheter som främjar sysselsättning och yrkeskompetens.

28 §

Stöd för frivilliga studier

En integrationskund som bedriver frivilliga studier har rätt till arbetslöshetsförmån under de förutsättningar som anges i denna lag och i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, om

1) integrationskunden har ett utbildningsbehov som kommunen konstaterat och kommunen bedömer att frivilliga studier stöder integrationskundens integration och sysselsättning,

2) studierna har överenskommit i integrationsplanen eller den sektorsövergripande integrationsplanen, och

3) förutsättningarna i detta kapitel uppfylls.

Bestämmelser om rätten till kostnadsersättning under tiden för studierna finns i 32 § i denna lag och i 103 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice.

29 §

Allmänna förutsättningar för stöd för frivilliga studier

För att frivilliga studier som främjar integrationskundens integration och sysselsättning ska stödjas med arbetslöshetsförmån krävs det att det är fråga om studier i finska eller svenska eller att studierna i huvudsak sker på finska eller svenska.

Med avvikelse från 1 mom. kan även studier som sker på något annat språk stödjas med arbetslöshetsförmån om de ingår i den samhällsorientering som avses i 25 §.

I frivilliga studier som stöds kan utöver studierna dessutom ingå inläring i arbete eller verksamhet inom en frivilligorganisation eller övrig frivilligverksamhet. Minst hälften av tiden för understödda frivilliga studier ska bestå av studier.

30 §

Förutsättningar för frivilliga studier

När förutsättningarna i 28 och 29 § uppfylls kan som frivilliga studier stödjas studier

1) om vilka det föreskrivs i lagen om grundläggande utbildning (628/1998), om integrationskunden inte har de kunskaper och färdigheter som nås i den grundläggande utbildningen och studierna kan anses vara ändamålsenliga med beaktande av de mål som fastställts i integrationskundens integrationsplan,

2) om vilka det föreskrivs i gymnasielagen (714/2018), i det fall att avsaknaden av utbildning utgör ett hinder för yrkesmässig utveckling,

3) om vilka det föreskrivs i lagen om yrkesutbildning (531/2017), yrkeshögskolelagen (932/2014) eller universitetslagen (558/2009) och som leder till yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamen, specialyrkesexamen eller till lägre eller högre högskoleexamen som avläggs vid universitet eller yrkeshögskola, som syftar till att avlägga delar av nämnda examina eller som är tilläggsutbildning, fortbildning eller specialiseringsutbildning enligt nämnda lagar, yrkeshögskolornas förberedande utbildning för invandrare och öppen undervisning vid universitet och yrkeshögskolor,

4) om vilka det föreskrivs i lagen om utbildning som handleder för examensutbildning (1215/2020),

5) om vilka det föreskrivs i lagen om fritt bildningsarbete (632/1998), i det fall att utbildningen är sådan integrationsutbildning som avses i 26 § i denna lag, utbildning inom läs- och skrivkunnsighet eller utbildning som ökar yrkesfärdigheterna och behörigheten förutsatt att en utbildnings- eller studieplan över studierna uppvisas,

6) som gör integrationskunden behörig i sitt yrke i Finland.

Som frivilliga studier kan även stödjas annan utbildning än de studier som avses i 1 mom., om utbildningen uppfyller förutsättningarna i 28 och 29 §.

31 §

Fortsatta frivilliga studier efter att maximitiden för integrationsplanen eller den sektorsövergripande integrationsplanen har gått ut

Integrationsplanens varaktighet för en integrationskund som inte har fyllt 25 år kan förlängas med högst ett år för slutförande av de frivilliga studierna om kundens studier som stöds med arbetslöshetsförmån i enlighet med denna lag fortfarande pågår när maximitiden för integrationsplanen eller den sektorsövergripande integrationsplanen som avses i 23 § går ut.

Om studier som stöds med arbetslöshetsförmån i enlighet med denna lag fortfarande pågår för en integrationskund som har fyllt 25 år när maximitiden för integrationsplanen eller den sektorsövergripande integrationsplanen som avses i 23 § går ut kan stödet för studierna fortsätta trots att maximitiden för planen har gått ut.

I den situation som avses i 2 mom. ska integrationsplanen eller den sektorsövergripande integrationsplanen fortsätta att gälla i fråga om stödet för frivilliga studier till dess att personen får en sysselsättningsplan som avses i lagen om ordnande av arbetskraftsservice eller en plan som ersätter sysselsättningsplanen och som inte är en integrationsplan eller en sektorsövergripande integrationsplan. En sysselsättningsplan eller en plan som ersätter sysselsättningsplanen och som inte är en integrationsplan eller en sektorsövergripande integrationsplan ska utarbetas utan onödigt dröjsmål efter det att integrationsplanens eller den sektorsövergripande integrationsplanens maximitid har gått ut.

32 §

Tillämpning av lagen om ordnande av arbetskraftsservice på frivilliga studier

Bestämmelserna i 75–80 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice ska tillämpas på överenskommelsen om sådana frivilliga studier med stöd av arbetslöshetsförmån som avses i 28 §, stödperioden, integrationskundens skyldigheter, övervakningen och avbrytandet av studierna samt integrationskundens och producenten av utbildningstjänsters skyldighet att lämna information när studierna ingår i en integrationsplan, en sektorsövergripande integrationsplan eller, i den situation som avses i 31 § 2 mom., en annan plan som avses i 31 § 3 mom.

När integrationskundens frivilliga studier stöds med arbetslöshetsförmån på grundval av 31 § 2 mom. tillämpas inte bestämmelserna om rätten till kostnadsersättning i 103 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice, och på studierna tillämpas inte bestämmelserna om rätten till arbetslöshetsförmån i 2 a kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

3 kap.

Bestämmelser om minderåriga barn och unga personer som har kommit till landet utan vårdnadshavare

33 §

Ordnande av boende för barn som är i landet utan vårdnadshavare

För ett barn som avses i 2 § 6 mom. och som befinner sig i Finland utan vårdnadshavare inom välfärdsområdets område ska välfärdsområdet ordna omvårdnad, omsorg och fostern i ett sådant familjegrupphem som avses i 22 a § i socialvårdslagen (1301/2014), i form

av familjevård enligt familjevårdslagen (263/2015) eller på något annat ändamålsenligt sätt i form av en sådan tjänst som avses i 14 § i socialvårdslagen.

Välståndsområdet ska på grundval av en bedömning av servicebehovet i enlighet med 36 § i socialvårdslagen fatta beslut om ordnande av barnets boende i familjegrupphem, familjevård eller på något annat ändamålsenligt sätt med beaktande av barnets individuella situation och bästa.

Välståndsområdet ska avtala med närings-, trafik- och miljöcentralen om grundande av ett familjegrupphem om servicebehovet i området förutsätter det. Välståndsområdet ska innan avtalet ingås höra kommunen där familjegrupphemmet avses bli grundat.

På omhändertagande av ämnen och föremål och inspektion av rum som en boende förfogar över i ett familjegrupphem tillämpas vad som föreskrivs i 60–62 § och 63 § 1–3 mom. i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel. En kopia av protokollet över omhändertagande av ämnen och föremål och inspektionen av rum som en boende förfogar över ska lämnas till välståndsområdet och till det regionförvaltningsverk som övervakar verksamheten. De begränsningsbefogenheter som enligt detta moment tillkommer föreståndaren eller annan personal vid ett familjegrupphem tillämpas i alla familjegrupphem, oberoende av om den nämnda personalen står i tjänsteförhållande eller tillhör övrig personal, om inte något annat föreskrivs särskilt genom lag.

34 §

Stöd för barn och unga personer som har kommit till landet som minderåriga och utan vårdnadshavare

Välståndsområdet ska ordna stöd för ett barn eller en ung person som avses i 2 § 6 mom. i enlighet med hans eller hennes individuella behov på det sätt som det avses i socialvårdslagen och kommunen som en del av de tjänster under kommunens ansvar som avses i 12 §. Välståndsområdet och kommunen ska samordna sina tjänster för barn och unga som kommit till landet utan vårdnadshavare.

Ett barn eller en ung person som avses i 2 § 6 mom. har rätt till det stöd som avses i 1 mom. tills han eller hon fyller 25 år.

35 §

Förordnande av företrädare

En företrädare ska utan dröjsmål utses för ett barn som avses i 2 § 6 mom. och som befinner sig i Finland utan vårdnadshavare eller annan laglig företrädare.

Välståndsområdet ska ansöka om förordnande av företrädare efter att barnet har hörts och barnets bästa har beaktats på det sätt som föreskrivs i 4 §.

Företrädaren förordnas av den tingsrätt inom vilkens domkrets barnets hemkommun finns. Beslutet om förordnande av företrädare ska följas trots att beslutet inte har vunnit laga kraft.

Tingsrätten ska meddela välståndsområdet, kommunen, Migrationsverket och befolkningsdatasystemet om beslut rörande förordnande av företrädare för barn eller befriande från uppdrag.

Om barnet har egendom som förvaltas av en företrädare på det sätt som föreskrivs i 66 § i lagen om förmyndarverksamhet (442/1999) ska tingsrätten meddela förmyndarmyndigheten om förordnande av företrädare för anteckning om företrädarens uppdrag i registret över förmyndarskapsärenden.

36 §

Styrning, planering och tillsyn av företrädarverksamhet

Närings-, trafik- och miljöcentralen svarar för styrning, planering och tillsyn av företrädarverksamheten.

37 §

Företrädarens behörighet och uppgifter

På behörighet och uppgifter för en företrädare som förordnas med stöd av denna lag tillämpas vad som föreskrivs i 40 och 41 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel.

38 §

Befriande av en företrädare från sitt uppdrag och upphörande av företrädaruppdraget

Om det efter att en företrädare har förordnats framkommer att barnet har en vårdnadshavare i Finland, ska företrädaren befrias från sitt uppdrag, om inte befriandet strider mot barnets bästa. Företrädaren kan befrias från sitt uppdrag om denne begär det eller på grund av sjukdom eller någon annan orsak är förhindrad eller oförmögen att sköta sitt uppdrag eller om det finns någon annan särskild orsak till detta.

Ansökan till tingsrätten om befrielse från uppdraget som företrädare kan göras av företrädaren, av barnet självt om barnet har fyllt 15 år, av välfärdsområdet, barnets vårdnadshavare eller någon annan laglig företrädare.

Företrädaren befrias från sitt uppdrag av den tingsrätt inom vilkens domkrets barnets hemkommun finns. Beslutet om befriande av företrädaren från dennes uppdrag ska följas trots att beslutet inte har vunnit laga kraft.

På tingsrättens rapporteringsskyldighet tillämpas vad som föreskrivs i 35 § 4 och 5 mom.

På upphörande av företrädaruppdrag tillämpas vad som föreskrivs i 43 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel.

39 §

Arvodet till företrädaren och kostnader

Utvecklings- och förvaltningscentret för närings-, trafik- och miljöcentralerna (*utvecklings- och förvaltningscentret*) betalar på ansökan ett arvode av statens medel till en företrädare som förordnats för ett barn på basis av den tid som använts till företrädarens uppgifter och ersättning för kostnaderna för företräddandet, om företrädaren har förordnats med stöd av denna lag eller lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel och den minderåriga har beviljats uppehållstillstånd.

Närmare bestämmelser om grunderna för utbetalning av arvode, arvodets storlek, kostnader som ska ersättas och förfarandet vid utbetalning av arvode och ersättning för kostnader får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Anvisande till kommuner

40 §

Riksomfattande planering och utveckling av anvisande till kommuner

Arbets- och näringsministeriet svarar för den riksomfattande planeringen och utvecklingen av anvisande till kommuner samt för att årligen fastställa riksomfattande kommunplatsmål för närings-, trafik- och miljöcentralernas områden.

41 §

Regional planering och utveckling och regionalt genomförande av anvisande till kommuner

Närings-, trafik- och miljöcentralen svarar för den regionala planeringen och utvecklingen av anvisande till kommunen samt för den regionala strategi för anvisande av personer som avses i 2 § 3 och 4 mom. till kommunen och som ska utarbetas och genomföras som en del av detta. Som en del av den regionala planeringen ska närings-, trafik- och miljöcentralen säkerställa att det finns kommunplatser i området som motsvarar de riksomfattande målen. Närings-, trafik- och miljöcentralen ska stödja kommunerna och välfärdsområdena inom sitt område i förberedelserna för att ta emot de personer som avses i 2 § 3 och 4 mom. och som flyttar till kommunen med eller utan att utnyttja förläggningarnas stödåtgärder.

Närings-, trafik- och miljöcentralen ska genomföra regional planering i samarbete med kommunerna, välfärdsområdena, Migrationsverket och förläggningarna, flyktinglussarna och familjegrupphemmen i området samt med andra myndigheter som är viktiga med avseende på anvisande till kommunen och med aktörer inom tredje sektorn.

42 §

Avtal om anvisande till kommunen och främjande av integration

Kommunen kan tillsammans med närings-, trafik- och miljöcentralen upprätta ett avtal om anvisande till kommunen och främjande av integration. Avtalet ska innehålla bestämmelser om beredskapen att ta emot de personer som avses i 2 § 3 eller 4 mom. och om tillhandahållandet av tjänster samt om de kommunplatser till vilka en person som avses i 2 § 3 och 4 mom. kan hänvisas i enlighet med 43 §. En kommun som inte hör till landskapet Åland ska samråda med välfärdsområdet innan ett avtal upprättas. En kommun som hör till landskapet Åland ska samråda med hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland innan ett avtal upprättas.

Avtalet är i regel flerårigt och måste granskas minst vart fjärde år.

43 §

Anvisande till kommuner

Närings-, trafik- och miljöcentralen ska till den kommunplats som överenskommits i det avtal som avses i 42 §

1) på framställning av Migrationsverket anvisa en person som tagits till Finland inom den flyktingkvot som avses i 90 § i utlänningslagen, och

2) på framställning av en förläggning anvisa en person som avses i 2 § 3 mom. och som befinner sig i en utsatt situation i den mening som avses i 6 § i lagen om mottagande av

personer som ansöker om internationellt skydd och om identifiering av och stöd till offer för människohandel.

Närings-, trafik- och miljöcentralen kan dock på framställning av Migrationsverket eller en förläggning till en kommun anvisa en annan person som avses i 2 § 3 mom. än en person som avses i 1 mom. i denna paragraf. Närings-, trafik- och miljöcentralen kan även anvisa en person som avses i 2 § 4 mom. till kommunen.

Innan anvisandet till en kommunplats ska närings-, trafik- och miljöcentralen överenskomma med kommunen om anvisande till kommunen. En kommun som inte hör till landskapet Åland ska samråda med välfärdsområdet innan anvisande till kommunen om personen har uppenbara behov av social- och hälsovårdstjänster. En kommun som hör till landskapet Åland ska samråda med landskapets hälso- och sjukvårdsmyndighet om personen har uppenbara behov av hälso- och sjukvårdstjänster.

Den person som avses i 2 § 3 mom. kan flytta från förläggningen till kommunen med utnyttjande av förläggnings stödåtgärder eller utan att utnyttja dem, om personen anser det vara ändamålsenligt.

Med avvikelse från 3 mom. ska närings-, trafik- och miljöcentralen överenskomma med kommunen och välfärdsområdet om anvisande av ett barn eller en ung person som avses i 2 § 6 mom. till en överenskommen kommunplats. Av grundad anledning kan närings-, trafik- och miljöcentralen, kommunen och välfärdsområdet även utan avtal enligt 42 § överenskomma om placering av barnet eller den unga personen till sådan familjevård som avses i 33 §.

44 §

Kommunens uppgifter som gäller mottagande av personer som anvisats till kommunplats

En annan kommun än en kommun som hör till landskapet Åland ansvarar för de uppgifter som gäller mottagandet av en person som hänvisats till kommunen, till den del det inte är fråga om social- och hälsovårdsuppgifter.

Till kommunens uppgifter hör att i fråga om den som anvisas till en kommunplats

- 1) ordna bostad, om inte något annat följer av annan lag,
- 2) samordna åtgärderna för mottagandet och samarbeta med välfärdsområdet för samordnande av tjänsterna,
- 3) lämna vägledning och rådgivning inklusive hänvisning till andra myndigheters tjänster vid behov,
- 4) sköta kommunens uppgifter som avses i 2 kap.

Med avvikelse från 2 mom. behöver kommunen inte ordna bostad åt ett barn eller en ung person som avses i 2 § 6 mom. om välfärdsområdet har ordnat personens boende på det sätt som avses i 33 §.

5 kap.

Integrationsfrämjande i kommunen

45 §

Planering, utveckling och uppföljning av integrationsfrämjandet i kommunen

Kommunen har det allmänna ansvaret och samordningsansvaret för planeringen, utvecklingen och uppföljningen av främjandet av integrationen av invandrare och integrationskunder på lokal nivå. Kommunen ska utveckla integrationsfrämjandet genom sektorsövergripande samarbete. Kommunen ska ombesörja samordningen av planeringen och utvecklingen av kommunens integrationsfrämjande med planeringen och utvecklingen av de tjänster som välfärdsområdet har organiseringsansvar för.

Kommunen ska vid planeringen av integrationsfrämjandet ställa upp mål åtminstone för invandrarnas sysselsättning, utbildning, välfärd och hälsa, boende, delaktighet, likabehandling och jämlikhet, möjligheter att upprätthålla det egna språket och den egna kulturen samt för främjande av goda befolkningsrelationer samt fastställa åtgärder, ansvarsinstanser, samarbete och uppföljning som stöder målen. Kommunen ska skriva in dessa saker i ett separat åtgärdsprogram eller inkludera dem i ett annat kommunalt planeringsdokument med indikatorer. Kommunen ska minst vartannat år rapportera till närings-, trafik- och miljöcentralen om hur målen för integrationsfrämjande har uppnåtts och hur åtgärderna har genomförts. Rapporten ska även innehålla information om hur en lika tillgång till tjänster, tillräcklig finansieringsnivå och effektivitet har förverkligats.

Kommunen ska i sin planering beakta de nationella målen för främjande av integration, de nationella målen för främjande av sysselsättning för integrationskunders del och främjandet av kommunens livskraft. Kommunen ska i sin planering av integrationsfrämjandet beakta möjligheterna till samarbete med aktörer inom näringslivet samt med organisationer, föreningar och sammanslutningar.

Planeringen, utvecklingen och uppföljningen av integrationsfrämjandet i kommunerna ska beaktas när man utarbetar och följer upp den kommunstrategi som avses i 37 § i kommunallagen (410/2015) och den kommunala budget och ekonomiplan som avses i 110 § kommunallagen, den kommunala välfärdsberättelse och plan enligt 6 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021) samt den plan om ordnande av arbetskraftsservice som avses i 15 § 4 mom. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice samt när kommunen utarbetar och följer upp annan planering.

46 §

Ordnande av kommunala integrationsfrämjande tjänster

Kommunen svarar för att integrationsprogrammet ordnas inom ramen för tillgängliga anslag så att det till innehåll och omfattning är sådant som invandrarnas servicebehov i kommunen förutsätter. Kommunen svarar för att de tjänster som ingår i integrationsprogrammet och kommunens övriga integrationsfrämjande tjänster utgör en ändamålsenlig och vid behov en sektorsövergripande tjänstehelhet som främjar integrationen.

Kommunen ska beakta sektorsövergripande samarbete i ordnandet och uppföljningen av tjänster som ingår i integrationsprogrammet.

Kommunen ska se till att dess tjänster även lämpar sig för invandrare. Kommunen ska se till att den egna personalens integrationsfrämjande kompetens utvecklas.

47 §

Samordning av integrationsfrämjande tjänster

Kommunen ska vid behov i samarbete med välfärdsområdet, övrig myndighet och med i denna lag avsedd serviceproducent ombesörja samordningen av de integrationsfrämjande tjänsterna som avses i 12 § på så sätt att de integrationskunder, invandrare och invandrargrupper som behöver samordnade tjänster identifieras och de tjänster de behöver fastställs.

48 §

Kommunal samarbetsgrupp för invandring och integrationsfrämjande

Kommunen ska tillsätta en sektorsövergripande samarbetsgrupp på lokal nivå för att utveckla planeringen och genomförandet av invandringen och integrationsfrämjandet och för att främja goda befolkningsrelationer, om invandrarnas servicebehov i kommunen kräver det. Deltagare i samarbetsgruppen kan förutom kommunen även vara välfärdsområdet,

närings-, trafik- och miljöcentralen, andra kommuner, polisen, förläggningar eller flyktingsslussar i området, andra myndigheter, organisationer, föreningar eller sammanslutningar, företrädare för näringslivet samt serviceproducenter som producerar integrationsfrämjande åtgärder och tjänster.

Samarbetsgruppen ska

1) stödja planeringen, utvecklingen och genomförandet av integrationsfrämjandet på lokal nivå,

2) stödja samordningen av integrationsfrämjandet med olika myndigheters övriga planering,

3) samordna mottagningen av personer som avses i 2 § 3 och 4 mom.,

4) främja likabehandling och goda befolkningsrelationer på lokal nivå.

Samarbetsgruppen kan även ha andra uppgifter i anknytning till invandring och integrationsfrämjande.

6 kap.

Integrationsfrämjande i välfärdsområdet

49 §

Beaktande av integrationsfrämjande i planeringen och utvecklingen av välfärdsområdets verksamhet

Välfärdsområdet ska i sin planering ställa upp mål som främjar invandrarnas välfärd, hälsa och delaktighet samt fastställa åtgärder och ansvariga aktörer som stöder målen. Välfärdsområdet ska i sin planering beakta behoven hos de invandrare som finns i välfärdsområdet liksom de nationella målen för integrationsfrämjandet.

Främjande av integrationen ska beaktas som en del av utvecklingen och uppföljningen av välfärdsområdets övriga verksamhet.

50 §

Välfärdsområdets integrationsfrämjande tjänster

Välfärdsområdet ska se till att dess tjänster även lämpar sig för invandrare. Välfärdsområdet ska se till att den egna personalens kompetens i integrationsfrämjandet utvecklas.

Välfärdsområdet svarar för följande uppgifter i anknytning till främjande av invandrarers integration inom sitt verksamhetsområde:

1) ordnande av social- och hälsovårdstjänster på det sätt som avses i lagen om ordnande av social- och hälsovård,

2) utarbetande av den sektorsövergripande bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster som avses i 15 § och den sektorsövergripande integrationsplan som avses i 17 § samt den uppföljning av den som avses i 22 § i samarbete med kommunen och invandraren,

3) de uppgifter som avses i 33 och 34 § och som gäller ordnande av boende och stöd för ett barn eller en ung person som avses i 2 § 6 mom.,

4) de uppgifter som avses i 35 § och som gäller företrädaren för en minderårig utan vårdnadshavare,

5) andra uppgifter än de som avses i 1–4 punkten och som föreskrivs särskilt för välfärdsområdet i denna lag.

Statens integrationsfrämjande åtgärder

51 §

Riksomfattande planering, utveckling och styrning av integrationsfrämjandet

Arbets- och näringsministeriet svarar för

1) den nationella planeringen, utvecklingen och styrningen av den integrationsfrämjande politiken och för dess samordning med andra politikområden och med främjandet av goda befolkningsrelationer,

2) uppföljning och utvärdering av integrationshelheten samt den integrationsfrämjande politiken.

Arbets- och näringsministeriet styr närings-, trafik- och miljöcentralerna samt utvecklings- och förvaltningscentret i deras uppgifter som hänför sig till främjandet av integration och goda befolkningsrelationer.

52 §

Statens program för integrationsfrämjande

Statsrådet beslutar om det nationella utvecklandet av integrationsfrämjandet genom att för fyra år åt gången utarbeta ett statligt program för integrationsfrämjande där målen för integrationsfrämjandet anges. Arbets- och näringsministeriet svarar för beredningen av programmet. De ministerier som är centrala med avseende på utvecklingen av integrationsfrämjandet fastställer för sina respektive förvaltningsområden de mål och åtgärder för utvecklingen av integrationsfrämjandet som ska ingå i statens program för integrationsfrämjande och som ska beaktas som en del av verksamhets- och ekonomiplaneringen inom respektive förvaltningsområde.

Det nationella programmet för integrationsfrämjande ska beakta främjandet av lika och tillräcklig tillgång till integrationsfrämjande tjänster i kommunerna och välfärdsområdena samt de nationella mål för främjande av sysselsättningen som avses i lagen om ordnande av arbetskraftsservice och de nationella mål för anvisande till kommunerna som avses i 40 §.

Genomförandet av statens program för integrationsfrämjande finansieras inom ramen för statsbudgeten.

53 §

Uppföljning av tillgången till tjänster och kostnadsutvecklingen

Arbets- och näringsministeriet ska tillsammans med andra centrala ministerier övervaka förverkligandet av lika tillgång till tillräcklig nivå på finansieringen av och effektiviteten av kommunens integrationsfrämjande tjänster enligt 2 kap.

54 §

Samarbetsorgan mellan ministerierna

För att främja samarbetet kring och informationen om integrationsfrämjande mellan ministerierna samt samordna åtgärderna stöds arbets- och näringsministeriet av ett samarbetsorgan som består av representanter för de ministerier som är centrala med avseende på integrationsfrämjandet.

Närings-, trafik- och miljöcentralens uppgifter

Närings-, trafik- och miljöcentralen svarar för följande uppgifter i anknytning till främjandet av invandrares integration och av goda befolkningsrelationer inom sitt verksamhetsområde:

1) regional utveckling, samarbete, samordning och uppföljning av integrations- och etableringsfrämjandet samt uppföljning av tillgången till, kvaliteten på och effektiviteten hos de tjänster som avses i 2 kap. och som kommunen tillhandahåller andra integrationskunder än sådana som är registrerade som arbetsökande,

2) stöd och råd angående integrationsfrämjande till kommunerna och välfärdsområdena,

3) utarbetande och genomförande av en regional strategi i enlighet med 41 § för anvisande av de personer som avses i 2 § 3 och 4 mom. till kommunen samt övriga uppgifter rörande anvisande till kommunen som föreskrivs i 4 kap.,

4) avtal med välfärdsområdet om inrättande av familjegrupphem för barn som avses i 2 § 6 mom.,

5) styrning och övervakning av familjegrupphem för barn som avses i 2 § 6 mom., i samarbete med välfärdsområdet, regionförvaltningsverket, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och vid behov Migrationsverket,

6) styrning och övervakning av verksamheten för de företrädare som avses i 35 §,

7) avtal med kommunen eller välfärdsområdet om de ersättningar som föreskrivs i 8 kap.,

8) främjande av goda befolkningsrelationer samt dialog och samarbete mellan befolkningsgrupper,

9) andra uppgifter än de som avses i 1–8 punkten och som föreskrivs särskilt för den i denna lag.

Dessutom kan närings-, trafik- och miljöcentralen fungera som statsbidragsmyndighet i uppgifter enligt 9 och 11 § i statsunderstödslagen (688/2001) när det gäller uppgifter förknippade med integrationsfrämjande.

Närings-, trafik- och miljöcentralen ska samarbeta med regionförvaltningsverket inom sitt verksamhetsområde vid skötseln av sina uppgifter enligt denna lag.

Utvecklings- och förvaltningscentrets uppgifter

Utvecklings- och förvaltningscentret ansvarar för följande uppgifter i anknytning till främjandet av integration och etablering av invandrare:

1) följa upp och utvärdera effektiviteten och funktionaliteten i integrationsfrämjandet samt producera information om det,

2) nationellt stöd för utveckling av kompetens och tjänster för att främja integration samt för samordning av tjänster, juridisk rådgivning i anknytning till genomförandet av denna lag samt annat stöd för kommuner och andra integrationsfrämjande aktörer i främjandet av integration och etablering på nationell nivå,

3) de uppgifter i anknytning till behandling av ersättningsansökningar och betalning som avses i 8 kap., och

4) uppgifter i anknytning till registerföring i informationssystem enligt 9 kap.

Dessutom kan utvecklings- och förvaltningscentret fungera som statsbidragsmyndighet beträffande integrationsfrämjande i en sådan uppgift som avses i 12 § i statsunderstödslagen.

57 §

Regionförvaltningsverkets och Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovårdens uppgifter

Regionförvaltningsverket svarar i ärenden som hör till dess verksamhetsområde för planeringen och styrningen av samt tillsynen över åtgärder och tjänster som främjar och stöder invandras integration och sörjer för att invandrarnas behov beaktas vid planeringen och anordnandet av andra åtgärder och tjänster som hör till regionförvaltningsverkets verksamhetsområde.

Regionförvaltningsverket och Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården styr och övervakar verksamheten i sådana familjegrupper som avses i 33 § tillsammans med välfärdsområdet och närings-, trafik- och miljöcentralen. På tillsynen av socialvårdstjänster tillämpas 42–49 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

Regionförvaltningsverket ska samarbeta med närings-, trafik- och miljöcentralen inom sitt verksamhetsområde vid skötseln av sina uppgifter enligt denna lag.

58 §

Regional samarbetsgrupp för invandring och integrationsfrämjande

Närings-, trafik- och miljöcentralen kan tillsätta en regional samarbetsgrupp för invandring och integrationsfrämjande. Samarbetsgruppen har till uppgift att stödja närings-, trafik- och miljöcentralen i utförandet av de uppgifter som avses i 55 §. Samarbetsgruppen kan även ha andra uppgifter i anknytning till invandring och integrationsfrämjande. I samarbetsgruppen kan ingå regionens kommuner, välfärdsområden, polisen, förläggningar och flyktingslussar, andra myndigheter, företrädare för näringslivet samt organisationer, föreningar, sammanslutningar och serviceproducenter av integrationsfrämjande åtgärder och tjänster.

8 kap.

Ersättning för kostnader

59 §

Statens ersättning till kommunen och välfärdsområdet

Utvecklings- och förvaltningscentret ska inom ramen för statsbudgeten ersätta kommunen och välfärdsområdet för kostnaderna för tillhandahållandet av de tjänster som avses i denna lag i enlighet med bestämmelserna i detta kapitel. För en kommun som inte hör till landskapet Åland är förutsättningen för ersättning att ett integrationsprogram utarbetats i kommunen. För en kommun inom landskapet Åland är förutsättningen för ersättning att kommunen har utarbetat ett sådant program för integrationsfrämjande som avses i 26 § i landskapslagen om främjande av integration (Ålands författningssamling 2012:74). Dessutom kräver ersättningen att kommunen har ingått ett avtal enligt 42 § med närings-, trafik- och miljöcentralen.

Ersättning betalas från det att den första hemkommunen enligt lagen om hemkommun registrerades i befolkningsdatasystemet för den person vars boende i kommunen eller erhållande av välfärdsområdets tjänster är grunden för att ersättning betalas.

Om den person vars boende i kommunen eller erhållande av välfärdsområdets tjänster är grunden för att ersättning betalas inte har uppehållstillstånd när han eller hon kommer till landet och sedan uppehållstillstånd beviljats inte kan få en hemkommun enligt 4 § i lagen om hemkommun, betalas ersättning från det att personen beviljades det första uppehållstillståndet. När det gäller en person som har beviljats uppehållstillstånd enligt 110 §

i utlänningslagen betalas ersättningen dock först när den första hemkommunen har registrerats i befolkningsdatasystemet.

Den tidpunkt som avses i 2 eller 3 mom. tillämpas inte på det som föreskrivs i 60, 63, 64 och 67 §. När ett offer för människohandel är finsk medborgare betalas den ersättning som avses i 68 § från den tidpunkt då offret omfattas av det hjälpsystem som avses i 3 § 8 punkten i lagen om mottagande av personer som ansöker om internationellt skydd samt om identifiering av och hjälp till offer för människohandel.

60 §

Statsandel

Kommunen beviljas statsandel enligt bestämmelserna i lagen om statsandel för kommunal basservice (618/2021) för ordnande av följande tjänster och skötseln av följande uppgifter:

- 1) vägledning och rådgivning enligt 10 §,
- 2) när det gäller en annan person än en person som avses i 2 § 3 och 4 mom. eller en arbetssökande, utarbetandet av den bedömning av kompetens och behovet av integrations-tjänster som avses i 14 § eller den sektorsövergripande bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster som avses i 15 §, utarbetandet av en integrationsplan eller en sektorsövergripande integrationsplan samt revideringen av den plan som avses i 22 §,
- 3) ordnande av flerspråkig samhällsorientering enligt 25 § för en annan person än den som avses i 2 § 3 och 4 mom.,
- 4) sektorsövergripande samarbete för integration.

61 §

Kalkylerad ersättning till kommunen

En kommun som inte hör till landskapet Åland ska få en kalkylerad ersättning av statens medel för mottagande av personer som avses i 2 § 3 och 4 mom., för att bedöma deras kompetens och behov av integrationstjänster, för att utarbeta en integrationsplan, för vägledning och rådgivning samt för att ordna flerspråkig samhällsorientering, integrationsutbildning, tolkning och andra integrationsfrämjande tjänster.

En kommun som hör till landskapet Åland ska av statens medel erhålla kalkylerad ersättning för att ta emot de personer som avses i 2 § 3 och 4 mom. samt för att ordna de uppgifter och den tolkning som avses i landskapslagen om främjande av integration.

Ersättning betalas för tre år räknat från den tidpunkt som avses i 59 §. I fråga om en person som har tagits till Finland inom den flyktingkvot som avses i 90 § i utlänningslagen betalas kalkylerad ersättning dock för fyra år.

Med avvikelse från 3 mom. ska den kalkylerade ersättningen för ett barn som avses i 2 § 5 mom. betalas ut högst fram till dess ersättningstiden enligt 3 mom. upphör för barnets förälder enligt 2 § 3 eller 4 mom.

Närmare bestämmelser om grunderna för och utbetalningen av ersättning får utfärdas genom förordning av statsrådet.

62 §

Kalkylerad ersättning till välfärdsområdet och hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland

I fråga om personer som avses i 2 § 3 och 4 mom. betalas till välfärdsområdet av statens medel en kalkylerad ersättning för deltagande i den sektorsövergripande bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster och för deltagande i utarbetandet av den

sektorsövergripande integrationsplanen samt för ordnandet av andra integrationsfrämjande tjänster och tolkning.

Till hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland betalas av statens medel en kalkylerad ersättning för mottagandet av personer som avses i 2 § 3 och 4 mom. samt för ordnandet av de uppgifter och den tolkning som avses i landskapslagen om främjande av integration.

Ersättning betalas för tre år räknat från den tidpunkt som avses i 59 §. För en person som tagits till Finland inom den flyktingkvot som avses i 90 § i utlänningslagen betalas den kalkylerade ersättningen dock för fyra år från den dag som avses i 59 §.

Med avvikelse från 3 mom. ska den kalkylerade ersättningen för ett barn som avses i 2 § 5 mom. betalas ut högst fram till dess ersättningstiden upphör för barnets förälder enligt 2 § 3 eller 4 mom.

Närmare bestämmelser om grunderna för och utbetalningen av ersättning får utfärdas genom förordning av statsrådet.

63 §

Ersättning för utkomststöd

Välfärdsområdet ersätts för de kostnader som under en period om högst tre år orsakats av betalning av kompletterande utkomststöd enligt 7 c § i lagen om utkomststöd eller förebyggande utkomststöd enligt 8 § i den lagen till en person som avses i 2 § 3 och 4 mom.

En kommun som hör till landskapet Åland ersätts för kostnader som under en period om högst tre år orsakats av betalning av utkomststöd enligt landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av lagen om utkomststöd (Ålands författningssamling 1998:66) till en person som avses i 2 § 3 och 4 mom.

Vad som föreskrivs i 59 § 2 och 3 mom. samt ovan i 1 mom. om ersättning av kostnader till välfärdsområdet gäller också Folkpensionsanstalten beträffande det grundläggande utkomststöd enligt 7 § i lagen om utkomststöd som den betalar. Bestämmelser om ersättning till Folkpensionsanstalten för kostnader för grundläggande utkomststöd enligt denna lag finns i 27 b § i lagen om utkomststöd.

64 §

Ersättning för beredskap att ta emot personer

Kommunen kan få ersättning för nödvändiga kostnader som orsakats av förberedelserna för mottagandet av en person som avses i 2 § 3 eller 4 mom. och som på det sätt som avses i 43 § har anvisats till kommunen, under högst fyra månader före personens ankomst till Finland eller flyttning till kommunen. Av grundad anledning kan kostnaderna ersättas för högst åtta månader.

En förutsättning för betalning av ersättning till kommunen är dessutom att närings-, trafik- och miljöcentralen har fattat beslut om detta.

65 §

Statens ersättning för specialkostnader

Av statens medel ersätts

1) i fråga om personer som avses i 2 § 3 och 4 mom. till välfärdsområdet och hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland betydande kostnader för att tillhandahålla långvarig hälso- och sjukvård för en person med funktionshinder eller sjukdom, om personen varit i behov av vård eller behandling när han eller hon anlänt till Finland,

2) i fråga om personer som avses i 2 § 3 och 4 mom. till välfärdsområdet och kommuner i landskapet Åland betydande kostnader för att tillhandahålla långvarig socialvård för

en person med funktionshinder eller sjukdom, om personen varit i behov av vård eller behandling när han eller hon anlänt till Finland,

3) av särskilda skäl även andra betydande social- och hälsovårdskostnader än de som avses i 1 och 2 mom. som orsakats välfärdsområdet, hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland eller en kommun som hör till landskapet Åland.

I fråga om personer som avses i 2 § 3 och 4 mom. ska av statens medel en kommun som inte hör till landskapet Åland ersättas för kostnaderna för det särskilda stöd som avses i 15 a § 3 mom. i lagen om småbarnspedagogik (540/2018) eller 17 § i lagen om grundläggande utbildning, om inte kostnaderna ersätts enligt någon annan lag. I fråga om personer som avses i 2 § 3 och 4 mom. ska av statens medel en kommun som hör till landskapet Åland ersättas för kostnaderna för det särskilda stöd som avses i del II 41 § eller del III 19 § i landskapslagen om barnomsorg och grundskola (Ålands författningssamling 2020:32), om inte kostnaderna ersätts enligt någon annan lag.

En kommun som hör till landskapet Åland ska av statens medel få en kalkylerad ersättning för kostnaderna för tjänster som motsvarar de tjänster som avses i 60 §. Närmare bestämmelser om grunderna för ersättningen och utbetalningen av den får utfärdas genom förordning av statsrådet.

En förutsättning för betalning av ersättning är dessutom att närings-, trafik- och miljöcentralen har fattat beslut om detta.

De kostnader som avses i 1 och 2 mom. ersätts för högst tio år från och med den tidpunkt som avses i 59 § 2 eller 3 mom.

66 §

Ersättning för återflyttningsbidrag

Kommunerna som hör till landskapet Åland och välfärdsområdet ersätts för kostnaderna för stödande av återflyttning som avses i 98 §.

67 §

Ersättning för kostnaderna för personer som deltagit som frivilliga i kriget

Närings-, trafik- och miljöcentralen samt välfärdsområdet kan avtala om ersättning för kostnaderna för ankomstgranskning av hälsotillståndet samt för boende, trygghet av försörjningen och ordnande av social- och hälsovård i fråga om personer från det forna Sovjetunionens territorium vilka deltog som frivilliga i Finlands krig åren 1939–1945 samt deras makar.

Kostnaderna ersätts för hela den tid som personen som avses i 1 mom. är bosatt i Finland.

68 §

Ersättning för kostnader för tjänster och stödåtgärder till offer för människohandel

Kommunen och välfärdsområdet ska ersättas för kostnader som orsakas av åtgärder och tjänster som tillhandahålls offer för människohandel på grund av deras specialbehov till följd av deras ställning som offer.

Närings-, trafik- och miljöcentralen ska begära ett utlåtande av föreståndaren för en förläggning som sörjer för hjälpen till offer för människohandel, eller av en tjänsteman som denne har förordnat, om huruvida det är möjligt att de kostnader för vilka ersättning söks kan härröra från ordnandet av åtgärder och tjänster på grund av personens ställning som offer för människohandel.

681/2023

69 §

Ersättning för ordnande av boende eller stöd för minderåriga barn eller unga personer som anlänt utan vårdnadshavare

Välfärdsområdet ska ersättas för kostnaderna för de tjänster som avses i 33 och 34 § som tillhandahålls ett barn eller en ung person som anlänt som minderårig och utan vårdnadshavare.

En kommun som hör till landskapet Åland ska ersättas för kostnader som motsvarar de kostnader som avses i 1 mom. och som orsakas av tjänster som tillhandahålls ett ensamkommande barn eller en ung person.

Kostnaderna ersätts till dess personen fyller 25 år.

En förutsättning för betalning av ersättning till kommunen är dessutom att närings-, trafik- och miljöcentralen har fattat beslut om detta.

70 §

Utbetalning av ersättning

Kommunen, välfärdsområdet eller hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland ska ansöka om sådan ersättning som avses i detta kapitel genom en ansökan riktad till utvecklings- och förvaltningscentret senast inom två år från utgången av det kalenderår under vilket den verksamhet för vilken ersättning söks har ägt rum.

Utan särskild ansökan kan den kalkylerade ersättning som avses i 61 § betalas till kommunen och den kalkylerade ersättning som avses i 62 § betalas till välfärdsområdet eller hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland.

71 §

Skyldighet att betala tillbaka ersättning

Utvecklings- och förvaltningscentret kan bestämma att kommunen, välfärdsområdet eller hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland helt eller delvis ska betala tillbaka den ersättning som staten betalat, om felaktiga eller vilseledande uppgifter har getts för betalningen av ersättning eller om det i övrigt framgår att ersättningen har betalats utan grund.

På det belopp som betalas tillbaka ska en dröjsmålsränta betalas enligt den räntesats som bestäms i enlighet med 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982).

Utvecklings- och förvaltningscentrets beslut att återbetala den ersättning som felaktigt betalats till kommunen, välfärdsområdet eller hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland ska fattas senast det femte kalenderåret efter utgången av det år för vilket ersättningen betalades.

9 kap.

Behandling av personuppgifter och riksomfattande informationssystemtjänster

72 §

Användningsändamål för kunduppgifter

Uppgifter om invandrare och integrationskunder får behandlas för

- 1) ordnande och produktion av de tjänster och uppgifter som avses i denna lag,
- 2) tillsyn, utveckling, uppföljning, utvärdering, prognostisering och styrning av de uppgifter som avses i 1 punkten, och

3) statistikföring och kompetensledning av de uppgifter som avses i 1 punkten.

Bestämmelser om användningsändamålen för de kunduppgifter som avses i lagen om ordnande av arbetskraftsservice och de uppgifter som behandlas finns i 13 kap. i den lagen.

73 §

Uppgifter som behandlas

Följande uppgifter om enskilda kunder får behandlas:

- 1) personbeteckning,
- 2) namn och kontaktuppgifter,
- 3) uppgifter som gäller ansökan och beslut om uppehållstillstånd,
- 4) uppgifter som gäller kontaktspråk, behov av att ordna tolk samt andra uppgifter som gäller uträttande av ärenden,
- 5) uppgifter om utbildning, arbetshistorik och yrkeskompetens samt övriga uppgifter som utreds som grund för bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster eller sektorsövergripande bedömning av kompetens eller behovet av integrationstjänster,
- 6) information om bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster eller sektorsövergripande bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster, serviceinnehållet i och varaktigheten av integrationsplanen eller den sektorsövergripande integrationsplanen och andra planer samt information om genomförandet av planerna,
- 7) uppgifter om integrationsfrämjande tjänster och slutttestning av språkkunskaper samt fortsatt vägledning till andra tjänster,
- 8) sådana uppgifter och bedömningar som gäller hälsotillståndet samt arbets- och funktionsförmågan som har inverkan på personens integration och som är nödvändiga för att tillhandahålla tjänster för honom eller henne,
- 9) information om anvisande till en kommun enligt 43 §, och
- 10) information om de ersättningar som avses i 8 kap.

Om personuppgiften som behandlas har erhållits på något annat sätt än av den registrerade själv ska det antecknas i personens uppgifter varifrån uppgiften har erhållits och vem som har antecknat uppgiften.

Den registrerade har inte rätt att begränsa behandlingen av de uppgifter som avses i 1 mom. i enlighet med artikel 18 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd av fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), nedan *den allmänna dataskyddsförordningen*.

74 §

Riksomfattande informationssystemtjänster för integrationsfrämjande

Utvecklings- och förvaltningscentret ansvarar för utveckling och underhåll av det riksomfattande informationslagret och kundinformationssystemhelheten för främjande av integration, i enlighet med vad som närmare anges i detta kapitel.

Utvecklingen av de riksomfattande informationssystemtjänsterna för integrationsfrämjande genomförs i samarbete mellan utvecklings- och förvaltningscentret och de kommuner som använder de riksomfattande informationssystemtjänsterna. Kommunen är skyldig att använda det riksomfattande informationslagret och kundinformationssystemhelheten i genomförandet av integrationsfrämjandet.

75 §

Kommunens tilläggsdel till den riksomfattande kundinformationssystemhelheten för integration

Kommunen kan skaffa tilläggsdelar som kompletterar den riksomfattande kundinformationssystemhelheten som avses i 74 § 2 mom. När kommunen använder en tilläggsdel till den riksomfattande kundinformationssystemhelheten ansvarar kommunen för den tilläggsdel som den använder.

Tilläggsdelarna måste vara kompatibla med kundinformationssystemhelheten. Utvecklings- och förvaltningscentret fastställer de tekniska krav och säkerhetskrav som en tilläggsdel måste uppfylla för att få ingå i kundinformationssystemhelheten.

Bestämmelser om administration av användarrättigheter för informationssystem finns i 16 § i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019). Då en användarrättighet till kommunens system enligt 1 mom. gäller den information som avses i 73 § ska kommunen vid beviljandet av användarrättigheter dessutom iakttä bestämmelserna i 79 § 2 och 3 mom.

76 §

Uppgifter som sparas i det riksomfattande informationslagret

Kommunen samt utvecklings- och förvaltningscentret är skyldiga att i det riksomfattande informationslagret föra in de uppgifter som behövs för genomförandet av de uppgifter som avses i 72 § 1 mom. Kommunen ska registrera de uppgifter som avses i 73 § 1 mom. för varje integrationskund och invandrare för vilken en sådan bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster som avses i 14 § eller en sådan sektorsövergripande bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster som avses i 15 § genomförs eller en sådan planöversyn som avses i 22 §, inklusive den arbetssökande.

I den situation som avses i 22 § 3 mom. är ett välfärdsområde, då det granskar en sektorsövergripande integrationsplan med en invandrare, skyldigt att i det riksomfattande informationslagret registrera de uppgifter som är nödvändiga för att utföra de uppgifter som avses i 72 § 1 mom.

Genom en förordning av statsrådet kan närmare bestämmelser utfärdas om de uppgifter som ska föras in i det riksomfattande informationslagret.

77 §

Radering av uppgifter som införts i det riksomfattande informationslagret

Utvecklings- och förvaltningscentret ska radera alla uppgifter om kunden eller serviceproducenten ur det riksomfattande informationslagret när fyra år har förflutit från den dag då kundrelationen eller avtalsförhållandet upphört. En uppgift behöver dock inte raderas, om den behövs för skötseln av en uppgift som baserar sig på bestämmelser eller ett ärende som fortfarande är anhängigt.

78 §

Personuppgiftsansvariga för det riksomfattande informationslagret för integrationsfrämjande

Utvecklings- och förvaltningscentret samt kommunerna är gemensamt personuppgiftsansvariga för det riksomfattande informationslager som avses i 74 §.

Utvecklings- och förvaltningscentret har följande ansvar för det riksomfattande informationslagret på grundval av den allmänna dataskyddsförordningen:

- 1) den personuppgiftsansvariges skyldigheter som avses i artikel 12.1 och 12.2,

- 2) det inbyggda dataskyddet och dataskyddet som standard enligt artikel 25,
- 2) säkerheten i samband med behandlingen enligt artikel 32,
- 3) konsekvensbedömning avseende dataskydd enligt artikel 35,
- 4) det förhandssamråd som avses i artikel 36 och andra sådana skyldigheter för den personuppgiftsansvarige som föreskrivs i den allmänna dataskyddsförordningen och som gäller datasäkerheten hos det informationssystem som används.

Kommunen ansvarar för den personuppgiftsansvariges skyldigheter enligt den allmänna dataskyddsförordningen utöver de skyldigheter som avses i 2 mom. Varje kommun ansvarar för den personuppgiftsansvariges uppgifter i förhållande till sina kunder. Utvecklings- och förvaltningscentret samt kommunen ansvarar för att uppgifter om deras kunder lämnas ut från det riksomfattande informationslagret trots sekretessbestämmelserna till de aktörer som enligt lag har rätt att få uppgifter om integrationskunder.

79 §

Användarrättigheter till det kundinformationssystem som hör till de riksomfattande informationssystemtjänsterna

Utöver vad som föreskrivs i 16 och 17 § i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen om kontroll av användarrättigheter och insamling av logginformation, ska bestämmelserna i detta kapitel tillämpas.

Användningen av det kundinformationssystem som hör till den riksomfattande kundinformationssystemhelheten förutsätter personliga användarrättigheter. Användarrättigheterna ska till sitt innehåll, sin omfattning, sina behörigheter och sin varaktighet begränsas enligt vad som är nödvändigt för att en person ska kunna sköta sina arbetsuppgifter. Den som har beviljats användarrättigheter får behandla endast sådana uppgifter som avses i 73 § som är nödvändiga för skötseln av hans eller hennes arbetsuppgifter och behandla dem endast på ett för skötseln av arbetsuppgifterna nödvändigt sätt.

Utvecklings- och förvaltningscentret ska utan dröjsmål meddela kommunen om avvikelser i logginformationen rörande användarrättigheterna som den observerar. Kommunen ska utan dröjsmål reda ut vad de observerade avvikelserna beror på och vidta de åtgärder som behövs om avvikelserna är en följd av missbruk av användarrättigheter.

80 §

Beviljande av användarrättigheter till det kundinformationssystem som hör till de riksomfattande informationssystemtjänsterna

Kommunen beviljar användarrättigheter till de riksomfattande informationssystemtjänsterna för sina anställda samt för personer som är anställda av en utomstående aktör beträffande tjänst som den anskaffar. Kommunen beviljar användarrättigheter för personer som är anställda av välfärdsområdet och som deltar i den sektorsövergripande bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 15 § eller i utarbetandet av en sektorsövergripande integrationsplan enligt 17 § eller dess revidering som avses i 22 §. Utvecklings- och förvaltningscentret beviljar användarrättigheter för sina anställda eller för personer som är anställda vid arbets- och näringsministeriet eller närings-, trafik- och miljöcentralen. Dessutom beviljar utvecklings- och förvaltningscentret användarrättigheter för personer som är anställda av en utomstående aktör när det gäller ett uppdrag eller service som anskaffas av utvecklings- och förvaltningscentret eller av arbets- och näringsministeriet.

Användarrättigheter kan beviljas en person som är anställd vid någon av de i 1 mom. nämnda myndigheterna och som sköter

- 1) uppgifter enligt denna lag,

2) sådana tillsyns-, utvecklings-, uppföljnings-, statistikförings-, prognostiserings- eller styruppgifter som anknyter sig till de tjänster, stöd eller kundprocesser som avses i punkt 1, eller

3) uppgifter för personuppgiftsansvariga eller uppgifter som anknyter till administration av användarrättigheter eller insamling av logginformation.

Användarrättigheter kan dessutom beviljas till en person som

1) på uppdrag av arbets- och näringsministeriet eller utvecklings- och förvaltningscentret, är anställd av ett organ som utför en separat bedömning, granskning eller undersökning och utför en bedömning, granskning eller undersökning,

2) på uppdrag av utvecklings- och förvaltningscentret, är anställd av ett organ som utför utvecklings- eller serviceuppgifter för informationssystemtjänster som avses i 74 § och som utför sådana utvecklings- eller serviceuppgifter, eller

3) är anställd av en producent av integrationsfrämjande tjänster och sköter uppgifter som gäller integrationsfrämjande.

Utvecklings- och förvaltningscentret ansvarar för det tekniska öppnandet av användarrättigheterna på grundval av en anmälan från den beviljande myndigheten.

81 §

Ändring och upphävande av användarrättigheter som beviljats till det kundinformationssystem som hör till de riksomfattande informationssystemtjänsterna

Den beviljande myndigheten måste återkalla användarrätten om

1) förutsättningarna enligt 80 § för beviljande av användarrättigheter inte längre uppfylls, eller

2) det är nödvändigt att upphäva användarrättigheterna av något annat vägande skäl som hänför sig till skyddet av personuppgifter eller kundinformationssystemets informationssäkerhet än de som avses i 1 mom.

Den myndighet som har beviljat användarrättigheten kan upphäva rättigheten om de uppgifter som avses i 73 § har behandlats i strid med 79 § 3 mom., den allmänna dataskyddsförordningen eller dataskyddslagen (1050/2018).

Den myndighet som har beviljat användarrättigheten måste ändra användarrättigheten om den beviljade användarrättigheten inte längre till sitt innehåll, sin omfattning, sina behörigheter eller sin varaktighet motsvarar det syfte för vilket rättigheten har beviljats.

Den myndighet som har beviljat en användarrättighet måste utan dröjsmål anmäla till utvecklings- och förvaltningscentret om upphävande eller ändring av användarrättigheten. Den utomstående aktör som avses i 80 § 3 mom. måste utan dröjsmål anmäla om grunderna för upphävande eller ändring av en användarrättighet till den myndighet som har beviljat den anställde användarrättigheten. Utvecklings- och förvaltningscentret svarar för det tekniska upphävandet eller ändrandet av användarrättigheten på grundval av anmälan av den myndighet som beviljat dem.

82 §

Rätt att få uppgifter för den riksomfattande planeringen av anvisande till kommuner

Arbets- och näringsministeriet har rätt att av Migrationsverket och närings-, trafik- och miljöcentralen avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få nödvändig information om till kommunen anvisade personer enligt 2 § 3 och 4 mom. för utförandet av uppgifterna enligt 40 §.

83 §

Rätt att regionalt få uppgifter för anvisande till kommuner

Migrationsverket eller förläggningen ska avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna förse närings-, trafik- och miljöcentralen med de uppgifter som är nödvändiga för utförandet av de uppgifter som avses i 43 § och som gäller de personer som avses i 2 § 3 mom. och vars anvisande till kommunen föreslagits av Migrationsverket eller förläggningen.

En kommun som inte hör till landskapet Åland och ett välfärdsområde samt en kommun som hör till landskapet Åland och hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland har rätt att av varandra, av Migrationsverket, förläggningen och flyktinglussen samt närings-, trafik- och miljöcentralen avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för att de uppgifter som avses i 42–44 § ska kunna fullgöras i fråga om de i 2 § mom. 3 och 4 mom. avsedda personer som har anvisats till kommunen.

84 §

Rätt att få information för att nå ut till personer som ska omfattas av tjänster i enlighet med integrationsprogrammet

Kommunen har rätt att avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna från Migrationsverket och Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata få de uppgifter som behövs för att göra den bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster som avses i 14 § i fråga om den person som avses i 2 § 3 eller 4 mom.

Kommunen har rätt att avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna från Folkpensionsanstalten, Migrationsverket och Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata få för utarbetandet av en bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 14 § nödvändig information om en invandrare på vilken denna lag tillämpas och som får stöd för hemvård av barn enligt lagen om stöd för hemvård och privatvård av barn.

Folkpensionsanstalten ska avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna för genomförandet av en sektorsövergripande bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 15 § lämna nödvändig information till kommunen om en invandrare på vilken denna lag tillämpas och som får utkomststöd enligt lagen om utkomststöd annat än tillfälligt.

Migrationsverket ska avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna genomförandet av en sektorsövergripande bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 15 § lämna nödvändig information till kommunen om en i 2 § 3 eller 4 mom. avsedd person eller ett offer för människohandel.

85 §

Rätt till information mellan kommuner

Om en kommun får kännedom om att en integrationskund med en giltig integrationsplan eller en sektorsövergripande integrationsplan flyttar till en annan kommuns område, ska kommunen med kundens samtycke kontakta den kommun som ansvarar för att ordna de tjänster som avses i 2 kap. i denna lag för integrationskunden.

86 §

Rätt att få information för tillhandahållande av kommunala integrationsfrämjande tjänster

Kommunen har rätt att avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få nödvändig information av Migrationsverket, förläggningen och flyktinglussen eller Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata om en invandrare som avses i 14 § och den integra-

tionsplan som avses i 16 § i fråga om en invandrare för vilken den bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster som avses i 14 § ska utarbetas.

Kommunen och välfärdsområdet har rätt att avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna av varandra, Folkpensionsanstalten, Migrationsverket, förläggningen, flyktingslussen eller Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata få nödvändig information för utarbetandet av en sektorsövergripande bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster som avses i 15 §, en sektorsövergripande integrationsplan enligt 17 § och en integrationsplan för familjer enligt 21 § om en invandrare för vilken en sektorsövergripande bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster som avses i 15 § ska utarbetas.

Kommunen och välfärdsområdet har rätt att avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna av varandra, av invandrarens tidigare hemkommun, av närings-, trafik- och miljöcentralen, av den serviceproducent som avses i denna lag och av den företrädare för en minderårig som avses i 35 § avgiftsfritt få de uppgifter som behövs för de uppgifter som avses i 20 och 22 § i fråga om ett barn eller en ung person som avses i 2 § 6 mom.

Kommunen, välfärdsområdet och Arbetskraftsmyndigheten har rätt att av varandra, av en annan kommun eller Arbetskraftsmyndighet och av den serviceproducent som avses i denna lag, avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som behövs för att kontrollera den integrationsplan eller sektorsövergripande integrationsplan såsom avses i 22 § i fråga om en invandrare för vilken en integrationsplan eller sektorsövergripande integrationsplan har upprättats och som uppfyller det villkor som avses i 20 § 3 eller 4 mom.

87 §

Rätt till information för organiseringen av tjänster för barn och unga personer som har kommit till landet som minderåriga och utan vårdnadshavare

Välfärdsområdet har rätt att avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna av kommunen, Migrationsverket, flyktingförläggningen och den företrädare som avses i 35 § få de uppgifter som behövs för att utföra de uppgifter som avses i 33–35 och 38 § i fråga om ett barn eller en ung person som avses i 2 § 6 mom.

Kommunen har rätt att avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna av välfärdsområdet och den företrädare som avses i 35 § få de uppgifter som behövs för att fullgöra de uppgifter som avses i 34 § i fråga om ett barn eller en ung person som avses i 2 § 6 mom.

88 §

Folkpensionsanstaltens och arbetslöshetskassornas rätt till information

Folkpensionsanstalten har rätt att avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna för skötseln av en uppgift som avses i 84 § 3 mom. av kommunen eller Arbetskraftsmyndigheten få nödvändig information om utarbetandet av en integrationsplan enligt 16 § eller en sektorsövergripande integrationsplan enligt 17 § för en invandrare.

Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassorna har rätt att avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna för tillämpningen av begränsningen av betalning av kostnadsersättning enligt 32 § 2 mom. av kommunen eller Arbetskraftsmyndigheten få nödvändig information om upphörandet av en integrationsplan enligt 16 § eller en sektorsövergripande integrationsplan enligt 17 § för en invandrare, om invandraren fortsätter de frivilliga studierna efter att maximitiden för planen går ut på det sätt som avses i 31 §.

89 §

Rätt till information för behandling av kalkylerad ersättning

Arbets- och näringsministeriet och utvecklings- och förvaltningscentralen har rätt att avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som behövs för att utföra de uppgifter som avses i 61 och 62 § om en person som avses i 2 § 3 eller mom. från Migrationsverket och Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata.

Kommunen har rätt att avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som behövs för att utreda den ersättning som avses i 61 § i fråga om den person som avses i 2 § 3 eller 4 mom. av Migrationsverket och av Myndigheten för digitalisering- och befolkningsdata.

Välfärdsområdet och hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland har rätt att av Migrationsverket och Myndigheten för digitalisering- och befolkningsdata avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som behövs för granskning av den ersättning som avses i 62 § och som gäller en person som avses i 2 § 3 eller 4 mom.

90 §

Rätt till information för ansökan om och behandling av andra ersättningar

Utvecklings- och förvaltningscentret har rätt att från Migrationsverket och Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som behövs för behandlingen av de ansökningar om ersättning som avses i 63–65, 68 och 69 § och som gäller en person som avses i 2 § 3 eller 4 mom., ett offer för människohandel eller ett barn eller en ung person som avses i 2 § 6 mom.

Närings-, trafik- och miljöcentralen har rätt att av Migrationsverket, Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, kommunen och välfärdsområdet avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få nödvändiga uppgifter för att fatta det beslut som avses i 64, 65 och 69 § och som gäller en person som avses i 2 § 3 eller 4 mom. eller ett barn eller en ung person som avses i 2 § 6 mom. Närings-, trafik- och miljöcentralen har rätt att av Migrationsverket och förläggningen få de uppgifter om offret för människohandel som behövs för att utföra de uppgifter som avses i 68 §.

Välfärdsområdet har rätt att av Migrationsverket och Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som behövs för att ansöka om de ersättningar som avses i 63 och 65 § och det beslut som avses i 65 § i fråga om en person som avses i 2 § 3 eller 4 mom. Välfärdsområdet och kommunen har rätt att av Migrationsverket och Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som behövs för att ansöka om den ersättning som avses i 68 § och som gäller offer för människohandel. Välfärdsområdet har rätt att av Migrationsverket och Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som behövs för att ansöka om den ersättning och det beslut som avses i 69 § och som gäller ett barn eller en ung person som avses i 2 § 6 mom.

Hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland har rätt att av Migrationsverket och Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som behövs för att ansöka om den ersättning och det beslut som avses i 65 § i fråga om en person som avses i 2 § 3 och 4 mom.

Kommunen har rätt att av Migrationsverket och av Myndigheten för digitalisering- och befolkningsdata avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som behövs för att ansöka om de ersättningar som avses i 64 § i fråga om en person som avses i 2 § 3 eller 4 mom.

Kommunen har rätt att av välfärdsområdet, Migrationsverket och Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de upp-

gifter som behövs för att ansöka om den ersättning som avses i 65 § 2 mom. och det beslut som avses i 65 § 4 mom. och som gäller en person som avses i 2 § 3 eller 4 mom.

En kommun som hör till landskapet Åland har rätt att av Migrationsverket och av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som behövs för att ansöka om de ersättningar som avses i 65 § 4 mom. i fråga om den invandrare som är föremål för ersättningen.

91 §

Rätt att få information för styrnings- och övervakningsuppgifter

Närings-, trafik- och miljöcentralen har rätt att avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna av en kommun, ett välfärdsområde, regionförvaltningsverket, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, en företrädare som avses i 35 § och en serviceproducent som avses i denna lag få de uppgifter som är nödvändiga för utförandet av de uppgifter som avses i 55 § 1 mom. 1, 5 och 6 punkten.

Regionförvaltningsverket och Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har rätt att avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna av varandra, av en kommun, ett välfärdsområde, närings-, trafik- och miljöcentralen, den företrädare som avses i 35 § och den serviceproducent som avses i denna lag få de uppgifter som är nödvändiga för skötseln av de uppgifter som avses i 57 §.

92 §

Närings-, trafik- och miljöcentralernas övrig rätt till information

Närings-, trafik- och miljöcentralen har rätt att avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som behövs för utförandet av de uppgifter som avses i 55 § 1 mom. 1 och 2 punkten från kommunen, Arbetskraftsmyndigheten, välfärdsområdet, den företrädare som avses i 35 § och den serviceproducent som avses i denna lag.

93 §

Rätt till information för en företrädare för en minderårig

Den företrädare som avses i 35 § har rätt att avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna av Migrationsverket, välfärdsområdet, förläggningen, flyktinglussen, kommunen, Folkpensionsanstalten, familjegrupphemmet och den serviceproducent som avses i denna lag få de uppgifter som behövs för utförandet av de uppgifter som avses i 37 §.

94 §

Serviceproducentens rätt till information för produktion av integrationsfrämjande tjänster

En offentlig eller privat läroanstalt eller annan serviceproducent, som tillhandahåller de tjänster som avses i 2 kap. och till vilken integrationskunden hänvisas i enlighet med integrationsplanen, har rätt att avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få följande uppgifter av kommunen och de tidigare serviceproducenterna för att utföra de uppgifter som avses i 2 kapitel

- 1) namn,
- 2) födelsedatum och -plats,
- 3) personbeteckning,
- 4) modersmål,
- 5) kontaktspråk,
- 6) medborgarskap eller avsaknad av medborgarskap och nationalitet,
- 7) hem- och bostadsort,

- 8) kontaktuppgifter,
- 9) tjänstemannens namn,
- 10) datum för utarbetande av integrationsplanen och dess giltighet,
- 11) antecknad utbildningsrekommendation och övrig kartläggning i anknytning till utbildning som framkommit vid bedömningen av kompetens och behovet av integrations-tjänster,
- 12) resultatet från testningen av utgångsnivån på språkkunskaperna,
- 13) tidigare avlagd utbildning eller examen,
- 14) tidigare yrke eller arbetserfarenhet,
- 15) kundens målyrke,
- 16) en studieplan över eventuell tidigare integrationsfrämjande utbildning eller studier samt en bedömning av dess genomförande,
- 17) åtgärder och mål för fortsättningen som avtalats i eventuell tidigare integrationsfrämjande utbildning eller studier, och
- 18) övrig nödvändig information med avseende på undervisningen eller deltagandet i tjänsten.

10 kap.

Särskilda bestämmelser

95 §

Sökande av ändring

Omrövning av beslut som avses i denna lag får begäras. Bestämmelser om omrövning finns i förvaltningslagen.

Vid sökande av ändring i förvaltningsdomstol tillämpas lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019), om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag. Bestämmelser om sökande av ändring i kommunens beslut enligt lagen om ordnande av arbetskraftsservice finns i 16 kap. i lagen om rättegång i förvaltningsärenden.

I den integrationsplan som avses i 16 §, den sektorsövergripande integrationsplan som avses i 17 § eller i den revidering av den som avses i 22 § får omrövning inte begäras särskilt och ändring inte sökas särskilt genom besvär. Bestämmelser om sökande av ändring i Folkpensionsanstaltens eller en arbetslöshetskassas beslut om arbetslöshetsförmån finns i 12 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Bestämmelser om sökande av ändring i Folkpensionsanstaltens beslut om utkomststöd finns i 24 § i lagen om utkomststöd.

Omrövning av kommunens beslut att inte stödja den arbetssökandes frivilliga studier får inte begäras och besvär över beslutet får inte anföras.

I närings-, trafik- och miljöcentralens beslut enligt 43 § angående anvisande till kommunplats får ändring inte sökas genom besvär.

96 §

Tjänsteansvar

På en person som inte är anställd hos en myndighet och som sköter sådana uppgifter som gäller vägledning och rådgivning enligt 10 §, expertbedömningar som ingår i bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 14 §, expertbedömningar som ingår i den sektorsövergripande bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 15 §, ordnande av flerspråkig samhällsorientering enligt 25 § och ordnande av integrationsutbildning enligt 27 § samt uppgifter inom familjegrupphemsverksamhet enligt 33 § tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när han eller hon utför sådana uppgifter som avses i de nämnda bestämmelserna. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

681/2023

97 §

Försäkringskydd

Kommunen ska se till att deltagarna i de integrationstjänster enligt kommunens integrationsprogram som avses i 13 § är försäkrade med den försäkring som avses i 3 § 1 mom. i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) samt med en gruppsvarsförsäkring. Med avvikelse från 58 och 59 § i nämnda lag ska dagpenningen vara 1/360 av årsarbetsinkomsten.

98 §

Stödjande av återflyttning

Välfärdsområdet kan på ansökan till en person som avses i 2 § 3 eller 4 mom. eller till ett offer för människohandel som frivilligt i annat än tillfälligt syfte återvänder till sitt hem- eller utreseland betala ersättning för skäligen rese- och flyttkostnader. Dessutom kan välfärdsområdet betala ett återflyttningsbidrag som motsvarar beloppet av utkomststödet grunddel till en person under högst två månader och till en familj under högst fyra månader.

Ersättning för rese- och flyttkostnader samt återflyttningsbidrag beviljas på ansökan av det välfärdsområde inom vars område den i 1 mom. avsedda personen är bosatt.

Ersättningar för rese- och flyttkostnader samt återflyttningsbidrag får återkrävas av det välfärdsområde som beviljat dem om det visar sig att ersättningen eller bidraget har betalats på felaktiga grunder eller utan grund.

99 §

Ersättning för kostnader för inresa i landet

Migrationsverket ersätter kostnaderna för inresa i landet för en person som tagits till Finland inom den flyktingkvot som avses i 90 § i utlänningslagen och dennes familjemedlemmar.

Migrationsverket kan i enskilda fall besluta att på ansökan ersätta kostnaderna för inresa i landet för familjemedlemmarna till någon annan person som får internationellt skydd än en sådan som avses i 1 mom., om det vore oskäligt att inte ersätta kostnaderna med beaktande av en svår skada eller allvarlig sjukdom hos den som får internationellt skydd eller hans eller hennes familjemedlem eller något annat därmed jämförbart exceptionellt vägande skäl.

100 §

Tillämpning av lagen på Helsingfors stad

Det som i denna lag föreskrivs om välfärdsområde tillämpas även på Helsingfors stad.

11 kap.

Ikraftträdande

101 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2025.

Genom denna lag upphävs lagen om främjande av integration (1386/2010).

681/2023

102 §

Övergångsbestämmelser

Kommunen ska söka ersättningar som beviljas med stöd av 48 § i den lag om främjande av integration som upphävts genom denna lag senast den 31 december 2026. Kommunen och välfärdsområdet ska söka ersättningar som beviljas med stöd av 50 § i den lag om främjande av integration som upphävts genom denna lag senast den 31 december 2026.

De bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag tillämpas på den maximala varaktigheten för en integrationsplan som har utarbetats före ikraftträdandet av denna lag samt till övriga delar på integrationsplanen tills den har setts över i enlighet med 22 § i denna lag.

Kommunen ska införa det riksomfattande kundinformationssystem för integration som avses i 74 § inom två år från ikraftträdandet av denna lag.

Från och med den 1 januari 2027 ska kommunen, välfärdsområdet samt utvecklings- och förvaltningscentret föra in de uppgifter som avses i 76 § i informationslager för integrationsfrämjande.

När ändring söks i beslut som fattats före denna lags ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Helsingfors den 14 april 2023

Republikens President

Sauli Niinistö

Arbetsminister Tuula Haatainen